

Ministerstvo financí
Č. j.: MF-24042/2018

Zpráva o činnosti

Finanční správy České republiky
a Celní správy České republiky

za rok 2018

Praha, červen 2019

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Výnos daní a cel.....	4
3. Vybrané indikátory	12
4. Daňové subjekty.....	13
5. Daňové a celní příjmy	16
6. Kontrolní činnost	17
7. Daňové a celní nedoplatky	27
8. Zajištění a vymáhání nedoplatků	31
9. Daňové a celní úlevy.....	34
10. Opravné prostředky.....	36
11. Mezinárodní spolupráce.....	38
12. Informatika.....	44
13. Personalistika	46
14. Hospodaření	51
15. Vztahy s veřejností.....	54
16. Závěr	56

Seznam zkratk

Příloha č. 1 Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2018

Příloha č. 2 Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2018

1. Úvod

Ministerstvo financí zpracovalo a pro účely veřejnosti publikuje souhrnnou zprávu o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2018 (dále též „Zpráva“).

V roce 2018 pokračovalo 3% reálné tempo ročního růstu HDP, a to i přesto, že se ve druhé části roku 2018 začínalo projevovat jeho mírné snížení. Výrazné tempo hospodářského růstu se promítlo i do příjmů veřejných rozpočtů.

Ministerstvo financí (dále též „MF“), Finanční správa České republiky (dále též „finanční správa“ či „FS“) a Celní správa České republiky (dále též „celní správa“ či „CS“) pokračovaly v nastaveném kurzu zlepšování výběru daní. V uplynulém roce bylo dosaženo několika vytyčených cílů, jako například schválení návrhu novely zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb (dále též „ZoET“) vládou, zásadního omezení hazardu, a to jak počtu heren a automatů, tak i do značné míry eliminace ilegálního hazardu na internetu a v kamenných provozovnách. Bylo reagováno na vysoký odliv výnosů z přímých zahraničních investic, ale též byla přijímána opatření proti daňovým únikům, zejména u velkých korporací. Ministerstvo financí se věnovalo i problematice spojené se sdílenou ekonomikou, především narovnáním podmínek zdaňování v oblasti ubytovacích a přepravních služeb. Ministryně financí podepsala dne 12. července 2018 daňové memorandum se společností UBER. Tato iniciativa byla pozitivně hodnocena i v mezinárodním kontextu. Z pohledu interních aktiv byla důležitá například implementace opatření vyplývajících z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (GDPR) do prostředí finanční a celní správy.

Finanční správa pokračovala v boji proti daňovým únikům a podvodům, a to zejména s nadměrnými odpočty DPH, s korunovými dluhopisy a nově i v rámci sdílené ekonomiky. Využíváno bylo dostupných nástrojů, jako jsou kontrolní hlášení a evidence tržeb, ale i nových opatření, kdy Generální finanční ředitelství podepsalo s Magistrátem hlavního města Prahy memorandum o spolupráci za účelem vzájemného poskytování informací a identifikaci osob, které poskytují ubytování prostřednictvím internetových platforem. V průběhu roku bylo nutné reagovat na nálezy Ústavního soudu k evidenci tržeb a v této souvislosti byl vypracován návrh novely ZoET, který vedle reakce na zmiňovaný nálezy zohledňuje také poznatky z aplikační praxe. V polovině roku 2018 byl návrh novely schválen vládou. Byly implementovány směrnice EU, například v souvislosti s přijetím nových pravidel proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu, konkrétně Směrnice Rady (EU) 2016/1164 ze dne 12. července 2016. V oblasti mezinárodní spolupráce byl uveden do provozu systém pro sběr dat, týkající se automatické výměny informací tzv. Country by Country Reporting. Odborná veřejnost ocenila průlomovou změnu u daně z příjmů ze závislé činnosti, kdy došlo k dokončení elektronizace mzdové agendy u plátců daně ve vztahu k ročnímu zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, a to včetně elektronického podpisu. Tím došlo ke snížení administrativní zátěže při zpracování mzdové agendy, včetně možnosti použití elektronické archivace dokladů u 350 tis. plátců daně a 5,5 mil. poplatníků s příjmy ze závislé činnosti.

Celní správa pokračovala ve sjednocování architektury Informačních systémů eGovernmentu a bylo zahájeno napojování CS na již vyvinuté komponenty (např. Portál občana), taktéž probíhala implementace úložiště a nástrojů pro realizaci Enterprise architektury. Dále CS započala se zveřejňováním některých informací formou otevřených dat dle zákona

č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Byl úspěšně dokončen projekt „Kamerový systém pro vyhodnocování registračních značek vozidel, monitorování a dokumentování kontrolní činnosti“, který přispěje k efektivnějšímu výkonu kontrolní činnosti celní správy a dále projekt „Zlepšení kapacity mezinárodních letišť v oblasti kontrol přepravy nebezpečných látek“. Současně byly zintenzivněny kontroly dodržování opatření proti hazardu. Jako velmi pozitivní lze hodnotit ocenění celní správy získané od kontrolní mise DG BUDGET zaměřené na kontrolní strategii v oblasti celní hodnoty a boje proti podhodnoceným dovozům. Celní správa České republiky byla zařazena mezi čtyři správy s nejlepší úrovní zavedených opatření na ochranu tradičních vlastních zdrojů v oblasti ověřování výše celní hodnoty.

2. Výnos daní a cel

Tabulka č. 1: Výnos daní a cel

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

		2014	2015	2016	2017	2018
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	322,7	331,6	349,5	381,4	413,0
	celní správa	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
	celkem	322,9	331,8	349,7	381,7	413,3
Daně spotřební a energetické	celní správa	139,3	148,6	156,3	160,8	165,3
v tom: minerální oleje		80,1	82,7	86,7	88,9	90,0
tabák		44,7	50,9	54,4	56,2	58,8
surový tabák			0,0	0,0	0,0	0,0
líh		6,8	7,1	7,2	7,3	7,9
pivo		4,6	4,7	4,6	4,6	4,8
víno		0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
elektřina		1,3	1,2	1,5	1,5	1,6
zemní plyn		1,1	1,1	1,2	1,3	1,3
pevná paliva		0,4	0,4	0,4	0,5	0,4
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	7,2	8,2	8,0	8,7	8,5
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	138,5	154,3	171,1	177,4	181,3
v tom: podávajících daňová tvrzení		123,2	138,1	156,4	161,8	166,1
zvláštní sazba		9,2	9,4	8,3	8,8	7,9
za obce a kraje		6,1	6,7	6,4	6,7	7,3
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	146,8	154,4	172,4	192,8	219,9
v tom: podávajících daňová tvrzení		1,1	2,5	6,8	7,6	7,8
ze závislé činnosti		130,9	136,1	149,4	169,2	193,7
zvláštní sazba		14,8	15,7	16,1	16,0	18,4
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Daň darovací ¹⁾³⁾	finanční správa	0,1	-4,4	-0,4	0,0	0,0
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	3,7	0,2	0,2	0,1	0,1
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	9,9	10,3	10,6	10,8	10,8
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	5,6	11,0	12,7	12,5	13,6
Daň silniční	finanční správa	5,5	5,8	6,0	6,2	6,3
Odvod za elektřinu ze slun. záření	finanční správa	2,0	1,9	1,9	2,0	2,2
Odvod z loterií	finanční správa	7,9	8,1	10,5	3,2	0,0
Daň z hazardních her ⁴⁾	finanční správa				8,9	9,8

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

		2014	2015	2016	2017	2018
Ostatní příjmy, odvody a daně	finanční správa	2,3	3,7	4,2	6,9	4,0
	celní správa	3,0	2,8	4,6	1,9	3,3
	celkem	5,3	6,5	8,8	8,8	7,3
z toho: dělená správa	celní správa	2,9	2,8	4,6	1,8	3,2
CELKEM ²⁾		794,8	836,7	907,8	973,9	1 038,3
v tom: finanční správa		645,1	676,9	738,7	802,3	860,9
celní správa		149,7	159,8	169,2	171,6	177,4
Meziroční rozdíl inkasa všech daní a cel		31,7	41,9	71,1	66,1	64,3
Meziroční indexy inkasa všech daní a cel (v %)		104,2	105,3	108,5	107,3	106,6

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí. Uvedené hodnoty jsou proto jen zbytkové hodnoty z předcházejících let.

2) Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mld. Kč.

3) Inkaso darovací daně v roce 2015 obsahuje i zpětné vyplacení daně darovací za bezúplatně nabytí emisních povolenek.

4) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

Daň z přidané hodnoty (dále též „DPH“)

Výběr daně z přidané hodnoty je prováděn prostřednictvím dvou státních institucí, a to finančními úřady a celními úřady. Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky. DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady.

V roce 2018 představoval celkový celostátní výnos této fiskálně nejvýznamnější daně, dle údajů finančních a celních úřadů, 413,3 mld. Kč. Finanční úřady se podílely hodnotou 413 mld. Kč, celní úřady pak hodnotou 0,3 mld. Kč. Meziroční nárůst činil 31,6 mld. Kč (8,3 %). Rozpočtované inkaso nebylo naplněno. Hlavním důvodem bylo nezavedení třetí a čtvrté fáze evidence tržeb (dále též „EET“), s čímž rozpočet počítal, a to ve výši přírůstku meziročního inkasa o 1,7 mld. Kč.

Úroveň celkového inkasa je ovlivněna zejména výraznějším nárůstem hodnoty vlastní daňové povinnosti, v hodnotě 40,1 mld. Kč, v porovnání s nárůstem úrovně nadměrných odpočtů v hodnotě 8,5 mld. Kč.

Při přípravě státního rozpočtu se vycházelo z toho, že inkaso DPH roku 2018 bude ovlivněno nejen makroekonomickými indikátory, jako jsou výdaje domácností na spotřebu, výdaje vládních institucí na spotřebu a další výdaje státu, ale také částečně ještě zavedenými opatřeními, a to evidencí tržeb. V roce 2017 nebyla druhá vlna účinná po celý kalendářní rok, tudíž byl předpokládán dodatečný dopad v roce 2018 z titulu celoroční účinnosti opatření. V návrhu státního rozpočtu se rovněž počítalo s účinností třetí a čtvrté vlny evidence tržeb v průběhu roku 2018 (zástupci svobodných povolání, zemědělci, podnikatelé v dopravě a další), která v důsledku zrušení části ustanovení § 37 ZoET nálezem Ústavního soudu nenastala. Návrh počítal i se slabším pozitivním vlivem kontrolního hlášení na inkaso, neboť toto opatření bylo prvně zavedeno v roce 2016 a růst jeho dodatečných přínosů se postupně vyčerpává. Vyšší inkaso daně z přidané hodnoty v meziročním srovnání lze přičíst ekonomickému růstu a vyšší efektivitě výběru daně díky dodatečným vlivům zavedených opatření, což lze doložit tím, že výsledný meziroční přírůstek inkasa o 8,3 % byl vyšší než meziroční růst výdajů na konečnou spotřebu vlády a domácností, který činil 7,2 %. Tyto výdaje autonomní růst DPH jinak podstatným způsobem ovlivňují. Dodatečný pozitivní dopad EET na inkaso DPH za rok 2018 oproti roku 2017 je odhadován ve výši 1,5 mld. Kč. Celkový pozitivní dopad EET je v roce 2018 odhadován ve výši 6,1 mld. Kč. Vedlejším pozitivním efektem opatření je také narovnání podnikatelského prostředí. Dodatečný odhadovaný pozitivní dopad

na meziroční růst inkasa DPH mělo ještě v roce 2018 kontrolní hlášení, a to zhruba ve výši 2,3 mld. Kč navíc oproti roku 2017.

Spotřební daně (dále též „SPD“)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproduktů a od 1. července 2015 navíc daň ze surového tabáku. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byly od 1. ledna 2008 nově zavedeny tzv. energetické daně. Jedná se o daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % plyne Státnímu fondu dopravní infrastruktury (dále též „SFDI“).

Tabulka č. 2: Výnos daní spotřebních a energetických

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Daně spotřební a energetické	139,3	148,6	156,3	160,8	165,3
v tom: minerální oleje	80,1	82,7	86,7	88,9	90,0
tabák	44,7	50,9	54,4	56,2	58,8
surový tabák		0,0	0,0	0,0	0,0
líh	6,8	7,1	7,2	7,3	7,9
pivo	4,6	4,7	4,6	4,6	4,8
víno	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
elektřina	1,3	1,2	1,5	1,5	1,6
zemní plyn	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3
pevná paliva	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4

Celostátní inkaso spotřebních daní v roce 2018 dosáhlo hodnoty 165,3 mld. Kč. V porovnání s rokem 2017 vzrostlo o 4,5 mld. Kč (2,8 %). Nejvyšší podíl na inkasu spotřebních daní v roce 2018 tradičně představoval výnos spotřební daně z minerálních olejů, který dosáhl částky 90,0 mld. Kč. V porovnání s rokem 2017 vzrostlo inkaso spotřební daně z minerálních olejů o 1,1 mld. Kč (1,2 %).

Meziroční růst inkasa byl způsoben zvyšující se spotřebou pohonných hmot, a to především motorové nafty. Příčinou růstu spotřeby je především dobrá ekonomická situace a s tím související zvyšování přepravních výkonů, zlepšení životní úrovně domácností a v neposlední řadě i vyšší zájem o tankování pohonných hmot na území České republiky z důvodu cenové výhody (s výjimkou Polska jsou pohonné hmoty v okolních státech dražší). Naopak negativně vyšší výsledného inkasa daně z minerálních olejů ovlivňuje nadále změna legislativy týkající se uplatnění nároku na vrácení daně z minerálních olejů použitých pro zemědělskou prvovýrobu, zejména pak rozšíření výčtu činností, které pod zemědělskou prvovýrobu spadají. Zatímco v roce 2016 mohly subjekty uplatňovat nárok pouze pro rostlinnou výrobu a částka vrácené daně byla v celkové výši 1,2 mld. Kč, tak v průběhu roku 2017 subjekty uplatňovaly nárok i za výrobu živočišnou, zde zpětně i za rok 2016, dále pak za rybníkářství a hospodaření v lese, přičemž tato úprava byla platná i v roce 2018. Částka vrácené daně vzrostla z 2,3 mld. Kč v roce 2017 na 2,4 mld. Kč v roce 2018. Ačkoliv byla s účinností od 1. července 2017 mírně navýšena daňová zvýhodnění pro některá biopaliva, na celkové finanční podpoře pro biopaliva se to příliš neprojevilo a tato podpora v posledních třech letech vykazuje přibližně stejné hodnoty a má naprosto zanedbatelný vliv na celkový výnos spotřební daně z minerálních olejů.

Inkaso spotřební daně z tabáku a tabákových výrobků dosáhlo v roce 2018 výše 58,8 mld. Kč, v porovnání s rokem 2017 vzrostlo o 2,6 mld. Kč (4,6 %). Rozhodující podíl na meziročním nárůstu inkasa daně z tabákových výrobků mělo zvýšení sazeb daně u všech tabákových výrobků pro rok 2018 oproti roku 2017 a také zavedení nového typu značení tabákových výrobků. Plátcí daně se totiž v průběhu konce roku 2018 předzásobili tabákovými nálepkami staršího vzoru, což vedlo k neočekávaně vysokému inkasu v závěru roku. Změna výše sazeb daně přináší patřičný efekt i v kombinaci s již dříve zavedeným legislativním opatřením, regulujícím možnosti prodeje a skladování cigaret při změně sazeb spotřební daně. Pokud dojde ke změnám sazeb daně u tabákových výrobků, je dle tohoto opatření možné prodávat či skladovat cigarety sazby daně předcházející nové daňové sazbě pouze tři kalendářní měsíce od data nabytí účinnosti této nové daňové sazby. Díky tomuto omezení se nemohou výrobci nebo oprávnění příjemci tabákových výrobků předzásobit tabákovými nálepkami odpovídajícími staré sazbě daně. Toto se však uplatňuje pouze v souvislosti se změnou sazby daně a nezafungovalo tedy v případě změny značení tabákových výrobků.

Původně očekávaný vliv tzv. protikuřáckého zákona byl v původních predikcích zřejmě nadhodnocen, neboť efekt výraznějšího snížení spotřeby tabákových výrobků se na inkasu daně nijak významně neprojevil. Mírně pozitivní vliv na celkové inkaso daně z tabákových výrobků má z dlouhodobého hlediska zavedení daně ze surového tabáku účinné od 1. července 2015. Toto opatření má zejména preventivní charakter a mělo za cíl zejména zamezit praxi, kde byl surový tabák, prakticky v místě prodeje, uveden do podoby určené ke kouření, aniž by byla uhrazena spotřební daň. Ačkoliv se jedná o zanedbatelnou část inkasa ve výši tisíců Kč, meziročně inkaso daně významně vzrostlo z 8,6 tis. Kč v roce 2017 na 70,8 tis. Kč v roce 2018, lze zavedení daně z této komodity z dlouhodobého hlediska vnímat jako opatření s příznivým dopadem na inkaso.

V roce 2018 činilo inkaso spotřební daně z lihu 7,9 mld. Kč, v porovnání s rokem 2017 vzrostlo o 0,6 mld. Kč (8,2 %). Na celkovou výši příjmů z daně z lihu v roce 2018 má, stejně jako v případě minerálních olejů, vliv zejména dobrá kondice české ekonomiky a s ní související větší spotřeba produktů podléhajících dani z lihu. Z dlouhodobého hlediska má v posledních letech pozitivní vliv fakt, že se trh s lihovinami opět stabilizoval po období metanolové kauzy z přelomu roku 2012 a 2013. Významnou roli v tomto ohledu sehrála také opatření zavedená přijetím zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, jež vstoupil v účinnost dne 1. prosince 2013. Díky těmto opatřením došlo k ozdravení trhu s lihovinami a od roku 2014 v meziročním srovnání každoročně mírně roste inkaso daně z lihu.

Odvedená spotřební daň z piva činila za sledované období 4,8 mld. Kč. Oproti stejnému období roku 2017 to představuje růst o 0,1 mld. Kč (3,0 %). Stejně jako v předchozích letech pokračuje trend preference ležáků před pivy výčepními a snížila se produkce sudových piv ve prospěch piva lahvového, což by mohlo být důsledkem zavedení tzv. protikuřáckého zákona, ovšem bez výrazného dopadu na inkaso daně.

V případě výnosu spotřební daně z vína a meziproductů bylo v roce 2018 inkasováno celkem 0,4 mld. Kč, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2017 představuje nárůst o 0,03 mld. Kč (7,2 %). Přestože obliba a spotřeba výrobků podléhajících dani z vína a meziproductů na daňovém území České republiky v posledních letech každoročně mírně stoupá, nemá tato zvýšená spotřeba na výnos daně z dané komodity příliš velký vliv. Tato situace je způsobena zejména skutečností, že roste zejména spotřeba tzv. tichých vín, podléhajících nulové spotřební dani. V souvislosti se zvýšením inkasa je logické, že roste i spotřeba šumivých vín a meziproductů, která jsou zatížena nenulovou sazbou daně, nicméně

jejich podíl na celkové spotřebě vína a meziproductů je zcela marginální a neblíží se ani 10 % celkové spotřeby vína.

Za rok 2018 činily celkové příjmy tzv. energetických daní 3,3 mld. Kč, což ve srovnání se shodným obdobím roku 2017 představuje růst o 0,02 mld. Kč (0,8 %). Na vyšší meziroční inkaso energetických daní měl rozhodující vliv meziroční nárůst spotřeby zdaňovaných komodit, konkrétně elektrické energie a zemního plynu. S ohledem na již dříve zmiňované změny související s rostoucím počtem zateplených budov, snižováním energetické náročnosti ve všech průmyslových odvětvích a vývojem cen energií, způsobujících „energeticky odpovědnější“ chování spotřebitelů, nelze v budoucím období očekávat významný nárůst inkasa energetických daní.

Odvod z elektřiny ze slunečního záření (dále též „OESZ“)

Novelou zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), byl s účinností od 1. ledna 2011 zaveden odvod za elektřinu ze slunečního záření. V roce 2018 dosáhlo inkaso OESZ hodnoty 2,2 mld. Kč. V meziročním porovnání inkaso daně vzrostlo, a to o cca 0,1 mld. Kč (7,2 %).

Daň z příjmů právnických osob (dále též „DPPO“)

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených daní, kdy je její výnos rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Celková daň z příjmů právnických osob se skládá z daně vybírané srážkou dle zvláštní sazby a DPPO z daňových příznání vč. DPPO za obce a kraje.

Celkový výnos DPPO, bez obcí a krajů, činil v roce 2018 174,0 mld. Kč. Při meziročním srovnání vzrostl celkový výnos DPPO o 3,4 mld. Kč. Důvodem mírného nenaplnění rozpočtu byl vývoj DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby. Tato daň je ovlivňována především dividendovou politikou podnikatelských subjektů, která je závislá na interních rozhodnutích konkrétních subjektů a je tak obtížně predikovatelná.

Inkaso DPPO z daňových příznání v roce 2018 činilo 166,1 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 4,3 mld. Kč (2,7 %). Meziroční nárůst inkasa DPPO z příznání souvisel především s pokračujícím příznivým ekonomickým vývojem v roce 2017. Inkaso bylo dále pozitivně ovlivněno dopadem zavedení evidence tržeb, a to v odhadované výši 1,9 mld. Kč.

Inkaso DPPO vybírané srážkou v roce 2018 činilo 7,9 mld. Kč, což představuje meziroční pokles o 0,97 mld. Kč (11,0 %). Meziroční pokles inkasa souvisel především s poklesem úhrnného objemu výplat podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou.

Daň z příjmů fyzických osob (dále též „DPFO“)

I daň z příjmů fyzických osob patří do kategorie sdílených daní a její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Daň z příjmů fyzických osob zahrnuje DPFO ze závislé činnosti (placenou plátcí), DPFO z příznání (placenou poplatníky) a DPFO vybíranou srážkou.

Celkový výnos DPFO, bez ohledu na rozpočtové určení daní, činil v roce 2018 219,9 mld. Kč. V meziročním srovnání tak došlo v roce 2018 ke zvýšení celkového výnosu o 14 %.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla výnosu 193,7 mld. Kč. Meziročně tak tato příjmová položka vykazuje o cca 24,4 mld. Kč (14,4 %) vyšší nárůst. Mezi

pozitivní vlivy, které měly zásadní vliv na vyšší než predikovaný odhad výnosu této daně v roce 2018, patřily zejména následující faktory:

- vyšší než očekávaná úroveň zaměstnanosti, stejně tak i růst mezd zaměstnanců v podnikatelské sféře; navýšení platů zaměstnanců v rozpočtové sféře v roce 2018,
- zvýšení minimální mzdy pro rok 2018 na částku 12 200 Kč,
- solidární zvýšení daně,
- celoroční vyšší inkaso je pozitivně ovlivněno nepřímo také zavedením EET, předběžný odhadovaný celkový pozitivní dopad ve výši 1,2 mld. Kč na úrovni veřejného rozpočtu. V případě DPFO se vliv EET částečně přelil z DPFO z přiznání do DPFO ze závislé činnosti a tudíž podnikatelé byli nuceni omezit „výplaty mezd na černo“, přiznat zaměstnancům mzdy a zvýšit si tím skutečné náklady.

Mezi negativní vlivy, které měly zásadní vliv na výnos této daně v roce 2018, patřily zejména následující faktory:

- zvýšení částky daňového zvýhodnění na jedno vyživované dítě ve společně hospodařící domácnosti o 1 800 Kč ročně na 15 204 Kč, účinné od roku 2018, a to podle zákona č. 200/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony včetně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZDP“), s odhadovaným negativním dopadem 1,9 mld. Kč na veřejné rozpočty,
- zvýšení částky daňového zvýhodnění na druhé vyživované dítě ve společně hospodařící domácnosti o 2 400 Kč ročně, třetí a každé další vyživované dítě o 3 600 Kč ročně, a to podle § 35c ZDP, které bylo poskytováno až od července 2017, tzn. část nároku za kalendářní měsíce leden až červen 2017, byl doplácen zaměstnancům až v rámci ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2017, které bylo provedeno ve lhůtě do konce března 2018,
- zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v předškolním zařízení, kterou si mohli zaměstnanci uplatnit v rámci ročního zúčtování až po uplynutí zdaňovacího období 2017, tedy v roce 2018 (zvýšení minimální mzdy pro rok 2017 na 11 000 Kč). Odhadovaný celkový negativní dopad slevy na inkaso je 0,8 mld. Kč na veřejném rozpočtu,
- zvýšení limitu pro odpočet pojistného na soukromé životní pojištění až 24 000 Kč, místo původního limitu 12 000 Kč, dále zvýšení limitu odpočtu příspěvku na doplňkové penzijní spoření, resp. penzijní připojištění se státním příspěvkem, až 24 000 Kč, místo původního limitu 12 000 Kč pro rok 2015, resp. 2016. Odhadovaný negativní roční dopad této změny na veřejný rozpočet je ve výši 1,1 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob z přiznání dosáhla výnosu 7,8 mld. Kč. Meziročně tak došlo k nárůstu o 0,2 mld. Kč. Tato položka státního rozpočtu zahrnuje veškerou daň odvedenou na základě podaných daňových přiznání, tedy v zásadě získanou z činnosti jiné než je závislá činnost, a projeví se příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Zahrnuje i případné vyrovnání části daně ze závislé činnosti odvedené po podání přiznání při souběhu závislé a jiné výdělečné činnosti, popř. při souběhu několika zaměstnání. Na příjem DPFO z přiznání v kalendářním roce 2018 měly negativní vliv následující faktory:

- vyrovnání daně na základě daňových přiznání podaných poplatníky pouze s příjmy ze závislé činnosti. Zálohy na daň u těchto zaměstnanců jsou odvedeny na účet DPFO ze závislé činnosti, ale případné přeplatky na dani se vrací z účtu DPFO z přiznání,
- zrušení omezení, které se týkalo slevy na dani na manželku a daňového zvýhodnění při uplatnění paušálních výdajů. Zrušení zmíněné části ZDP bylo možné využít již za zdaňovací období roku 2017, ale v tom případě bylo nutné již pro rok 2017 uplatnit nový limit procentuálních výdajů podle § 7 odst. 7 nebo § 9 odst. 4 ZDP. Rozpočtový negativní dopad této legislativní změny byl odhadnut na 1,8 mld. Kč na veřejných rozpočtech,
- další zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další vyživované dítě, které je účinné od roku 2017, podle zákona č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a s ohledem na splatnost daně se projevuje až v inkasu roku 2018 s dopadem na veřejný rozpočet ve výši 0,5 mld. Kč,
- zvýšení limitu pro odpočet pojistného na soukromé životní pojištění až 24 000 Kč, místo původního limitu 12 000 Kč, zvýšení limitu odpočtu příspěvku na doplňkové penzijní spoření, resp. penzijní připojištění se státním příspěvkem, až 24 000 Kč, místo limitu 12 000 Kč pro 2015, resp. 2016. Odhadovaný negativní roční dopad této změny na veřejný rozpočet je ve výši 0,3 mld. Kč,
- zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v předškolním zařízení, kterou si mohli zaměstnanci uplatnit v rámci ročního zúčtování až po uplynutí zdaňovacího období 2017, tedy v roce 2018 (zvýšení minimální mzdy pro rok 2017 na 11 000 Kč). Celkový odhadovaný negativní dopad této slevy na inkaso je 0,5 mld. Kč na veřejném rozpočtu,
- nižší než rozpočtovaný výnos ze zavedení EET. Skutečný pozitivní dopad na inkaso této složky daně byl ve výši 0,3 mld. Kč na úrovni veřejného rozpočtu, neboť část pozitivního rozpočtového efektu se projevila v inkasu DPFO ze závislé činnosti.

Pozitivně působil pokračující vliv solidárního zvýšení daně, vliv povinnosti pro plátce DPH podávat kontrolní hlášení a vzrůstající ekonomický vývoj české ekonomiky.

Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou dosáhla výnosu v roce 2018 částky 18,4 mld. Kč, vyšší o 2,4 mld. Kč (15,1 %) než v roce 2017. Tato položka státního rozpočtu zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, příp. i daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně.

Na příjem státního rozpočtu z DPFO vybírané srážkou mělo ve zdaňovacím období roku 2018 pozitivní vliv i uplatnění srážkové daně z příjmů ze závislé činnosti, zejména z důvodu růstu vyplacených odměn členům orgánů právnických osob daňových nerezidentů a dále pak nárůst uzavřených dohod o provedení práce a nově i zavedené možnosti od roku 2018 uplatnit srážkovou daň i u příjmů malého rozsahu do 2 500 Kč. Z těchto příjmů uplatňuje zaměstnavatel počínaje zdaňovacím obdobím roku 2018 srážkovou daň za podmínky, že zaměstnanec u tohoto zaměstnavatele neučinil prohlášení k dani, jedná-li se o:

- a) příjmy plynoucí z dohody o provedení práce, jejichž úhrnná výše u téhož plátce daně nepřesáhne za kalendářní měsíc částku 10 000 Kč,
- b) příjmy ze závislé činnosti, které v úhrnné výši u téhož plátce daně za kalendářní měsíc nepřesáhnou částku 2 500 Kč.

Míra vlivu úrokových sazeb a celkový stav úspor domácností na změnu výše inkasa této daně je z důvodu nastavení úrokových sazeb zanedbatelná.

Majetkové daně

Majetkové daně v sobě zahrnují daň z nabytí nemovitých věcí a dřívější daň z převodu nemovitostí, daň dědickou a daň darovací. Inkaso majetkových daní v roce 2018 činilo 13,7 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2017 došlo meziročně k nárůstu inkasa o 1,1 mld. Kč (8,4 %).

Inkaso daně z nabytí nemovitých věcí v roce 2018 činilo 13,6 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2017 došlo meziročně k nárůstu inkasa o 1,1 mld. Kč (8,8 %). Důvodem nárůstu inkasa daně je především růst cen nemovitostí způsobený rostoucí poptávkou po nemovitostech. I přes zavedení přísnějších pravidel ČNB pro poskytování hypotečních úvěrů, došlo meziročně k nárůstu úvěrů na bydlení.

Inkaso dobíhající daně z převodu nemovitostí v roce 2018 činilo již pouze 57,7 mil. Kč.

Daň dědická i daň darovací byly k 1. lednu 2014 inkorporovány do daní z příjmů a jejich inkaso je již také v zanedbatelné výši. Dobíhající inkaso daně darovací v roce 2018 činilo 2 mil. Kč a daně dědické činilo 3 mil. Kč.

Daň z nemovitých věcí

Výnos daně z nemovitých věcí v roce 2018 činil 10,8 mld. Kč. Meziročně se inkaso mírně zvýšilo o 70,8 mil. Kč. K nárůstu inkasa přispěla kontrolní a vyhledávací činnost orgánů FS s využitím kontrolních funkcí systému ADIS a dále též růst počtu nemovitostí.

Silniční daň

Inkaso silniční daně je v dlouhodobém horizontu stabilní, resp. postupně narůstající. V roce 2018 činilo 6,3 mld. Kč. V meziročním srovnání inkasa daně vzrostlo o 0,1 mld. Kč, což bylo způsobeno vlivem příznivého ekonomického vývoje a rovněž efektivním výkonem správy této daně.

Daň z hazardních her

Daň z hazardních her byla zavedena k 1. lednu 2017 na základě zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her a nahradila odvod z loterií a jiných podobných her. Daň je tvořena daní z ostatních hazardních her a daní z technických her a je v zákonem stanoveném poměru rozdělována do státního rozpočtu a rozpočtu obcí. Inkaso daně z hazardních her v roce 2018 činilo 9,8 mld. Kč. Dobíhající inkaso zrušeného odvodu z loterií činilo již pouze 7,2 mil. Kč.

Při meziročním srovnání inkasa daně z hazardních her a celkového inkasa daně z hazardních her a zrušeného odvodu z loterií za rok 2017 došlo k poklesu o cca 2,4 mld. Kč. Důvodem je především ukončení platnosti starých povolení k provozu technických her a zavedení omezujících opatření pro technické hry.

3. Vybrané indikátory

Tabulka č. 3: Vybrané indikátory činnosti finanční správy

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové příjmy vybrané finanční správou jako podíl na HDP ¹⁾	14,98 %	14,98 %	15,57 %	15,73 %	16,11 %
Podíl příjmů vybraných finanční správou na schváleném rozpočtu	102,60 %	103,33 %	103,18 %	103,85 %	99,52 %
Podíl nákladů finanční správy na příjmech vybraných finanční správou	1,30 %	1,38 %	1,41 %	1,49 %	1,41 %
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech finanční správy	1,25 %	1,32 %	1,34 %	1,41 %	1,30 %
Příjmy finanční správy na počet zaměstnanců finanční správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč	42,59	43,87	47,63	51,27	59,47
Podíl kontrol s doměřkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	22,46 %	28,07 %	34,72 %	44,21 %	44,74 %
Kumulovaná výše nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybraných finanční správou v daném roce	17,31 %	16,13 %	7,60 %	6,33 %	4,85 %
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení na celkovém počtu podaných daňových tvrzení ²⁾	19,90 %	43,87 %	53,48 %	56,83 %	58,80 %
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech finanční správy	11,56 %	11,51 %	10,89 %	12,75 %	9,41 %

1) Upraveno podle aktuální revize HDP.

2) Od roku 2014 se uvádí daňová tvrzení (příznání) podaná datovou zprávou dle § 71 daňového řádu (do té doby se sledovala daňová tvrzení podaná se zaručeným elektronickým podpisem).

Tabulka č. 4: Vybrané indikátory činnosti celní správy

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018	
Celkové příjmy vybrané celní správou jako podíl HDP ¹⁾	3,40 %	3,45 %	3,32 %	3,31 %	3,11 %	
Podíl skutečně vybraných spotřebních daní na schváleném rozpočtu	96,20 %	105,83 %	106,14 %	102,48 %	102,67 %	
Podíl nákladů na správu daní a cel jako podíl daňových a celních příjmů vybíraných celní správou ³⁾	0,99 %	1,01 %	1,41 %	1,57 %	1,65 %	
Podíl nákladů na správu cel na celních příjmech celní správy ³⁾	8,92 %	8,44 %	11,09 %	14,22 %	15,52 %	
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech celní správy ³⁾	0,54 %	0,59 %	0,75 %	0,88 %	0,91 %	
Příjmy celní správy na počet zaměstnanců celní správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč	27,00	26,97	30,65	30,35	28,70	
Podíl daňových kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	24,3 %	24,00 %	27,3 %	28,20 %	41,75 %	
Kumulovaná výše daňových nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybíraných celní správou v daném roce	z dovozu	9,85 %	2,80 %	4,0 %	4,0 %	1,41 %
	vnitrostátní	4,27 %	4,29 %	5,0 %	5,0 %	4,90 %
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení na celkovém počtu podaných daňových tvrzení ²⁾	50,65 %	67,19 %	68,0 %	65,34 %	72,90 %	
Podíl elektronicky podaných celních prohlášení na celkovém počtu podaných celních prohlášení	96,61 %	98,15 %	98,7 %	98,90 %	98,20 %	
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech celní správy ³⁾	8,28 %	8,40 %	8,93 %	8,89 %	7,95 %	

1) Upraveno podle aktuální revize HDP.

2) Od roku 2014 se uvádí daňová tvrzení (přiznání) podaná datovou zprávou dle § 71 daňového řádu (do té doby se sledovala daňová tvrzení podaná se zaručeným elektronickým podpisem)

3) V indikátorech nejsou zohledněny mimořádné úhrady vybraného cla na základě rozhodnutí Rady č. 2014/335/EU, Euroatom ze dne 26. 5. 2014.

4. Daňové subjekty

Po splnění zákonných podmínek stanovených daňovým řádem, vzniká daňovému subjektu povinnost u místně příslušného správce daně podat k jednotlivé dani přihlášku k registraci. Místně příslušný finanční nebo celní úřad daňový subjekt zaregistruje a přidělí ke konkrétnímu druhu příjmu daňový účet. Počet účtů tak znázorňuje reálný počet daňových subjektů, které správci daně spravují.

Tabulka č. 5: Počet účtů podle jednotlivých daní

k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	817 902	839 236	857 719	881 627	907 815
	celní správa	23 629	21 800	26 418	25 642	26 353
	celkem	841 531	861 036	884 137	907 269	934 168
Daně spotřební a energetické	celní správa	40 541	43 332	43 514	47 013	50 989
v tom: minerální oleje		22 534	23 469	22 300	24 298	26 705
tabák		4 244	5 026	4 438	4 853	5 274
surový tabák				2	7	16
líh		7 445	8 084	8 376	8 812	9 281
pivo		783	894	984	1 114	1 242
víno		3 829	4 036	4 465	4 771	5 088
elektřina		659	679	1 718	1 865	2 003
zemní plyn		768	847	922	969	1 043
pevná paliva		279	297	309	324	337
Clo	celní správa	13 732	10 361	13 815	13 667	13 931
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	555 300	574 074	596 692	621 402	646 186
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	4 009 617	4 077 297	4 089 783	4 157 133	4 241 555
v tom: podávajících daňová tvrzení		3 351 558	3 404 197	3 401 160	3 452 956	3 525 175
ze závislé činnosti		658 059	673 100	688 623	704 177	716 380
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	535 314	554 640	568 221	582 252	599 920
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	46 685	44 391	42 647	40 024	37 951
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	112 086	86 037	76 929	73 220	70 399
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	603 819	495 140	463 338	435 768	413 283
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	4 700 721	4 714 829	4 816 642	4 891 586	4 957 212
Daň z nabytí nem. věcí	finanční správa	139 954	292 064	347 347	390 513	432 975
Daň silniční	finanční správa	1 098 419	1 110 097	1 123 113	1 135 824	1 156 836
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	finanční správa	9	12	9	8	8
Odvod z loterií	finanční správa	833	910	934	894	761
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa				148	181
Dělená správa	celní správa	2 494 623	2 142 133	2 313 730	2 419 403	2 567 345
CELKEM		15 169 555	14 984 553	15 354 433	15 690 482	16 123 701
v tom: finanční správa		12 620 659	12 788 727	12 983 374	13 210 399	13 465 082
celní správa		2 548 896	2 195 826	2 371 059	2 480 083	2 658 619

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozdělena na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

Finanční správa vykazuje trvalý trend mírného zvyšování počtu účtů u jednotlivých daní. Největšího nárůstu bylo dosaženo u daně z hazardních her, o 33 účtů (22,3 %) a u daně z nabytí nemovitých věcí, o 42 462 účtů (10,9 %), který byl způsoben stále trvajícím pozitivním vývojem na trhu práce, zvyšujících se příjmů a nízkými úrokovými sazbami hypoték. Naopak u daně dědické, darovací, z převodu nemovitých věcí a odvodu z loterií došlo k poklesu počtu účtů. Celkově za finanční správu byl oproti roku 2017 zaznamenán nárůst o 254 683 účtů (1,9 %). V **celní správě** se meziročně zvýšil počet daňových účtů o 178 536 (7,2 %), a to především u spotřebních a energetických daní, celkem o 3 976 účtů (8,5 %). Celkově byl oproti roku 2017 zaznamenán nárůst o 178 536 účtů (7,2 %).

Tabulka č. 6: Daňové subjekty aktivní

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Finanční správa	9 163 478	9 212 006	9 302 567	9 379 997	9 534 071
Celní správa	411 098	413 166	415 386	449 354	404 815
v tom: spotřební daně	17 552	18 008	20 690	18 928	19 942
clo	10 927	10 476	13 315	13 303	13 548
dělená správa	382 619	384 682	381 381	417 123	371 325

Aktivní daňový subjekt je takový, který ve sledovaném období učiní úkon vůči správci daně (např. podá daňové přiznání). Ve **finanční správě** došlo meziročně k nárůstu počtu aktivních subjektů o 154 074 (1,6 %). Naopak u **celní správy** byl zaznamenán meziroční pokles o 44 539 účtů (9,9 %).

Tabulka č. 7: Daňové subjekty unikátní

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Počet daňových subjektů	8 320 864	8 292 793	8 416 278	8 477 579	8 538 868

V rámci výkonu správy daní dochází k situacím, kdy správu daní daňového subjektu zajišťuje několik správců daní. Je proto v rámci mezinárodního porovnávání výkonnosti správy daní jako kvalitativní ukazatel využíván tzv. unikátní počet daňových subjektů. Tento ukazatel nezohledňuje organizační strukturu správců daní, počty správců daní ani počty zaregistrovaných daňových subjektů. V roce 2018 dosáhl počet unikátních daňových subjektů 8 538 868 a v porovnání s rokem 2017 byl zaznamenán meziroční růst o 61 289 unikátních daňových subjektů představující nárůst o 0,7 %.

5. Daňové a celní příjmy

Tabulka č. 8: Daňové a celní příjmy

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

		Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	404 407,0	413 012,6	5 605,6
	celní správa	330,2	287,6	-42,6
	celkem	407 737,2	413 300,2	5 563,0
Daně spotřební a energetické	finanční správa	-5,3	93,5	98,8
	celní správa	164 710,6	165 185,4	474,8
	celkem	164 705,3	165 278,9	573,6
v tom: minerální oleje		90 274,6	89 928,9	-345,7
tabák		56 657,0	58 811,1	2 154,1
surový tabák		1 041,2	0,1	-1 041,1
líh		8 183,4	7 943,2	-240,2
pivo		4 796,1	4 775,5	-20,6
víno		408,3	408,2	-0,1
elektřina		1 581,1	1 567,9	-13,2
zemní plyn		1 353,6	1 349,2	-4,4
pevná paliva		415,3	401,3	-14,0
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	8 818,8	8 523,5	-295,3
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	162 756,1	166 130,9	3 374,8
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	201 143,3	201 516,7	373,3
v tom: podávajících daňová přiznání ze závislé činnosti		7 294,3	7 841,1	546,8
		193 849,1	193 675,6	-173,5
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	25 654,2	26 254,9	600,7
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	3,0	3,2	0,2
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	-7,5	2,0	9,5
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	-110,1	57,7	167,8
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	10 772,4	10 829,0	56,6
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	14 028,6	13 572,6	-456,0
Daň silniční	finanční správa	6 063,3	6 276,2	212,9
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	finanční správa	2 075,6	2 193,8	118,2
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	0,9	0,5	-0,4
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	-13,7	4,5	18,2
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa	9 733,4	9 775,5	42,1
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	2 720,7	4 004,1	1 283,4
	celní správa	3 307,6	3 317,0	9,4
	celkem	6 028,3	7 321,1	1 292,8
z toho: dělená správa	celní správa	3 168,5	3 262,7	94,2
CELKEM		1 019 389,1	1 031 041,2	11 652,1
v tom: finanční správa		842 221,9	853 727,6	11 505,7
celní správa		177 167,2	177 313,6	146,4

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

Rok 2018 byl poznamenán příznivým hospodářským vývojem, který se projevil nárůstem inkasa. To dosáhlo hodnoty 1 031 041,2 mil. Kč a oproti předchozímu roku došlo ke zvýšení o 63 847,8 mil. Kč (6,6 %). **Finanční správa** v roce 2018 dosáhla inkasa v hodnotě 853 727,6 mil. Kč, a v porovnání s rokem 2017, kdy dosáhla 795 572,6 mil. Kč, byl zaznamenán meziroční přírůstek inkasa o 58 154 mil. Kč, což je nárůst o 7,3 %. V meziročním srovnání výnosů za vybrané druhy daní došlo k nejvyššímu přírůstku hodnoty inkasa u daně z přidané hodnoty, meziročně o 31 577,8 mil. Kč (8,3 %). Zajímavý je dále nárůst inkasa u daně z příjmů fyzických osob, a to ze závislé činnosti, jenž meziročně vzrostl o 24 434,8 mil. Kč (14,4 %). Uvedené druhy daňových příjmů se v roce 2018 rovněž podílely významným procentem na celkové struktuře hodnoty inkasa, a to podílem dosahujícím 90,5 %. **Celní správa** v roce 2018 dosáhla inkasa v hodnotě 177 313,6 mil. Kč, a v porovnání s rokem 2017, kdy dosáhla 171 620,8 mil. Kč, zaznamenala meziroční přírůstek inkasa o 5 692,7 mil. Kč (3,3 %). Nejvyšší meziroční přírůstek byl zaznamenán v rámci dělené správy, a to o 78,3 % (1 433 mil. Kč). Tyto finanční prostředky se váží také k vymáhaným nedoplatkům z minulých let. Největší podíl na inkasu mají spotřební a energetické daně, a to 93,2 %.

6. Kontrolní činnost

Kontrolní činnost je komplexní činností, kterou správce daně prověřuje tvrzení daňových subjektů a další skutečnosti či okolnosti mající vliv na stanovení daňové povinnosti tak, aby bylo dosaženo zákonem stanoveného cíle správy daní v souladu s ust. § 1 DŘ, tedy správného zjištění a stanovení daně. Pod pojem „kontrolní činnost“ se zahrnují i jiné postupy a činnosti, nejen samotná daňová kontrola. Jsou jimi například vyhledávací činnost, místní šetření, nebo postup k odstranění pochybností, či ostatní kontrolní úkony s fiskálním efektem. Daňová kontrola je komplexním formalizovaným postupem, který je prováděn podle ustanovení § 85 až § 88 DŘ.

Postup k odstranění pochybností (dále též „POP“)

Provedené postupy odstranění pochybností finanční i celní správou na jednotlivých vybraných daních jsou zobrazeny v následující tabulce. Vybranými daněmi v tomto případě jsou daně s nejvyšším fiskálním efektem. Mezi tyto daně se řadí DPH, DPPO, DPFO, daně spotřební a energetické.

Tabulka č. 9: Postup k odstranění pochybností

k 31. 12. 2018

		Počet řízení ukončených		Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností v mil. Kč		
				daňové povinnosti	nadměrného odpočtu/ vrácení daně	ztráty
		celkem	s rozdílem			
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	13 976	11 248	2 421,7	-1 298,9	
Daně spotřební a energetické	celní správa	379	37	0,8	0,0	0,0
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	1 516	551	381,4		24,7
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	4 348	1 668	61,2		-5,5
CELKEM	finanční správa	19 840	13 467	2 864,3	-1 299,9	19,2
	celní správa	379	37	0,8	0,0	0,0
	celkem	20 219	13 504	2 865,1	-1 298,9	19,2

Oproti roku 2017 došlo ve sledovaném období ke zvýšení celkového počtu ukončených postupů k odstranění pochybností o 4 656 (29,9 %) a současně se zvýšil počet ukončených řízení s rozdílem o 6 145 (83,5 %).

Finanční správa provedla a ukončila postup k odstranění pochybností v 19 840 případech, z toho bylo 13 467 (67,9 %) těchto kontrolních úkonů ukončeno s rozdílem oproti hodnotám deklarovaným daňovými subjekty v daňových tvrzeních. V porovnání s rokem 2017 došlo u nosných daní, jako je DPH, DPPO a DPFO, ke zvýšení počtu provedených celkových řízení ukončených o 5 189 (35,4 %) a ukončených s kladným rozdílem o 6 214 (85,7 %). V důsledku ukončení POP došlo ke zvýšení daňové povinnosti v hodnotě 2 864,3 mil. Kč, ke snížení nadměrných odpočtů v částce 1 298,9 mil. Kč a u změny ztráty došlo ke zvýšení ve výši 19,2 mil. Kč. Zvýšení počtu ukončených postupů k odstranění pochybností odpovídá i dosaženým výsledkům. V ukazateli změny daňové povinnosti bylo v roce 2018 dosaženo sice téměř stejných výsledků jako v roce 2017, avšak u změny nadměrného odpočtu došlo k navýšení z 546 mil. Kč na 1 298,9 mil. Kč, tedy o 752,9 mil. Kč, což je zvýšení o 137,9 %. Nejčastěji byl POP proveden v oblasti DPH. Z celkového počtu ukončených postupů k odstranění pochybností jich bylo provedeno na této dani 70,4 %. Celkově na této dani došlo ke změně daňové povinnosti v hodnotě 2 421,7 mil. Kč a ke změně nadměrných odpočtů v částce 1 298,9 mil. Kč.

Celní správa ukončila celkem 379 řízení postupu k odstranění pochybností, z nichž ve 37 případech byly zjištěny rozdíly mezi údaji uvedenými daňovým subjektem v řádném resp. dodatečném daňovém tvrzení a následně zjištěným skutečným stavem. Za jedno řízení se v tomto údaji považuje řízení vztahující se k jednomu daňovému tvrzení, bez ohledu na skutečnost, zda toto daňové tvrzení obsahuje údaje týkající se více druhů předmětu daně

příslušné komodity (např. motorová nafta, motorová nafta s biosložkou, benzín apod.). Částka přiznané daně po ukončení řízení byla v celkovém součtu navýšena o 0,8 mil. Kč.

Tabulka č. 10: Daňová kontrola

k 31. 12. 2018

		Počet kontrol		Změna v důsledku kontroly v mil. Kč	
		ukončeno	ukončeno s rozdílem	změna daňové povinnosti	snížení ztráty
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	5 256	3 907	7 763,6	
Daně spotřební a energetické	celní správa	194	140	1 082,2	
v tom: minerální oleje		111	79	21,6	
tabák		3	3	31,5	
surový tabák		1	1	1 001,6	
líh		29	20	12,8	
pivo		13	9	1,7	
víno		2	2	0,0	
elektrina		12	8	2,9	
zemní plyn		16	13	10,0	
pevná paliva		7	5	0,1	
Kontrola po propuštění zboží (clo + DPH)	celní správa	449	389	75,8	
z toho DPH	celní správa			0,4	
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	2 147	1 214	2 024,1	-37 807,0
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	3 097	1 510	283,3	-113,8
v tom: podávajících daňová tvrzení		1 788	1 015	216,1	-113,8
ze závislé činnosti		1 309	495	67,2	
Daň z příjmů - zvláštní sazba	finanční správa	596	118	72,2	
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitosti	finanční správa	0	0	0,0	
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	21	21	0,2	
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	0	0	0,0	
Daň silniční	finanční správa	596	260	4,6	
Daň z hazardních her	finanční správa	2	2	1,4	
CELKEM		12 358	7 561	11 307,4	-37 920,8
v tom: finanční správa		11 715	7 032	10 149,4	-37 920,8
celní správa		643	529	1 158,0	

Daňová kontrola

Jednou kontrolou se ve **finanční správě** rozumí provedení kontroly jedné daně u jednoho subjektu za zdaňovací období. V roce 2018 bylo ukončeno celkem 11 715 daňových kontrol, přičemž 7 032 jich bylo ukončených s rozdílem. To znamená, že u 60 % daňových kontrol byly zjištěny nedostatky vedoucí ke změně daňové povinnosti. Meziročně došlo k mírnému poklesu celkového počtu daňových kontrol, a to o 16,1 %.

Doměřená daň ve sledovaném období činila 10 149,4 mil. Kč a snížení ztráty činilo 37 920,8 mil. Kč. Oproti roku 2017 tak došlo ke snížení daňové povinnosti o 12,5 %, u snížení ztráty došlo naopak k výraznému nárůstu o 35 551,8 mil. Kč (1 500,7 %). K dosažení tohoto velmi pozitivního výsledku přispěl především neustálý vývoj kontrolních nástrojů a mechanismů. Finanční správa se zaměřila na různé oblasti, například u DPH byly zjišťovány nedostatky uplatněných nároků na odpočet daně z fiktivních plnění (agenturní zaměstnávání, reklamní služby), či z fiktivních dokladů a plnění, jež bylo zasaženo podvodem (řetězec korporací, ve kterém nebyla odvedena daň). U DPPO se k zjišťovaným nedostatkům řadilo neoprávněné uplatnění nákladů na základě fiktivních dokladů, uplatnění fiktivních nákladů (průzkum trhu, reklama), chybné stanovení ceny obvyklé mezi spojenými osobami, nedoložení odečitatelných položek na podporu výzkumu a vývoje. U DPFO byly prověřovány neúplné a neprůkazné účetnictví (neprokázání výdajů/nákladů a uplatnění fiktivních výdajů), krácení příjmů (stravování), neoprávněné uplatňování slev na dani a daňového zvýhodnění na vyživované děti, souběh více druhů pracovních poměrů a uplatňování slev na dani.

Největší vliv na celkové snížení ztráty mělo snížení vykázaných ztrát na dani z příjmů právnických osob. Toto snížení se zvýšilo o 35 580 mil. Kč, což představuje nárůst o 1 597,7 %. Dále na DPPO došlo v roce 2018 ke zvýšení daňové povinnosti o 1 174,1 mil. Kč, což představuje nárůst o 138,1 %. Těchto výsledků bylo dosaženo díky zaměření kontrolní činnosti na oblast převodních cen, kdy se správci zaměřili na oblasti finančních a úvěrových nástrojů, dále na souvislosti spojené s kontrolou daně z přidané hodnoty včetně podvodného jednání, na vykázanou opakující se ztrátu, či na správnost uplatnění ztráty.

U DPH činila v roce 2018 doměřená daň celkem 7 763,6 mil. Kč, oproti roku 2017 došlo k poklesu o 25,3 %. U DPFO (podávajících příznání) činil doměrek z kontrol 216,1 mil. Kč, tedy o 10,1 mil. Kč více než v roce 2017.

V roce 2018 došlo k celkovému zvýšení efektivity kontrol, neboť doměrek na jednu kontrolu se zvýšil na 866 tis. Kč, což představuje nárůst oproti roku 2017, kdy činil 830 tis. Kč.

Počet daňových kontrol je ovlivněn především délkou již zahájených daňových kontrol, kde se i nadále projevuje nárůst odhalování rozsáhlých podvodných řetězců, což způsobuje rozsáhlé i časově náročné dokazování u probíhajících daňových kontrol. Na větší časovou náročnost daňových kontrol má také stále negativní vliv obstrukční jednání daňových subjektů, popř. jejich zmocněnců.

V roce 2018 zahájila **celní správa** celkem 183 a ukončila 194 daňových kontrol. Za jednu daňovou kontrolu se v tomto údaji považuje kontrola daňových povinností u daní, ke kterým je daňový subjekt registrován bez ohledu na počet zdaňovacích období, která jsou vymezena v předmětu daňové kontroly. Na základě provedených daňových kontrol bylo zjištěno porušení právních předpisů ve 140 případech, a následně tak bylo doměřeno celkem 1 084,1 mil. Kč. Zároveň byly na základě výsledků daňových kontrol vráceny daňovým subjektům 2 mil. Kč, což v celkovém souhrnu činí 1 082,2 mil. Kč spotřebních a energetických daní doměřených z moci úřední, jako výsledek daňových kontrol. Nejvyšší částka doměrku

zjištěného jednou daňovou kontrolou byla 1 001,6 mil. Kč, a to na surovém tabáku. Průměrná částka doměrku na každou ukončenou daňovou kontrolu za rok 2018 pak činila 5,6 mil. Kč.

Přehled o počtu případů a fiskálních efektech u ostatních kontrolních úkonů

Správci daně je prováděna i ostatní kontrolní činnost, která není zahrnuta v daňových kontrolách a POP, ale má pozitivní fiskální dopad. Ostatní kontrolní úkony vykazují výrazný meziroční nárůst jak v provedeném počtu, také i v částkách fiskálních efektů. V následující tabulce je zobrazen přehled o počtu případů a částkách fiskálních efektů.

Tabulka č. 11: Přehled o počtu případů a fiskálních efektech u ostatních kontrolních úkonů
k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet kontrolních úkonů s fiskálním efektem (mimo POP)	Změna daně		Změna ztráty	
		počet	částka	počet	částka
Daň z přidané hodnoty	19 939	23 463	5 917,7		
Daň z příjmů právnických osob	3 645	3 350	1 683,5	271	-532,0
Daň z příjmů fyzických osob závislá činnost	2 070	2 126	366,2		
Daň z příjmů fyzických osob daňová příznání	18 399	15 312	415,6	526	-34,8
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	1 370	1 407	126,6		
Daň z nemovitých věcí	19 014	29 028	60,8		
Daň dědická, darovací, z převodu nemovitosti	8	8	3,3		
Daň z nabytí nemovitých věcí	7 337	7 340	192,4		
Daň silniční	1 370	1 531	15,2		
Daň z hazardních her	0	0	0,0		
CELKEM	73 152	83 565	8 781,3	797	-566,8

V roce 2018 došlo k nárůstu počtu úkonů s fiskálním efektem u ostatních kontrolních úkonů vedoucích ke změně daně či ztráty o 36,9 %, celkově bylo provedeno 73 152 úkonů. Avšak oproti roku 2017 změna daňové povinnosti zjištěná na základě provedených kontrolních úkonů, uvedených v tabulce č. 11, nepatrně klesla o 413,7 mil. Kč (4,5 %). Ke změně ztráty došlo v roce 2018 v 797 případech. Ve finančním vyjádření došlo ve změně ztráty oproti předchozímu roku ke snížení o 406,8 mil. Kč.

U DPH byl zaznamenán nárůst počtu případů s fiskálním efektem o 3 868 případů (24,1 %) na 19 939 případů, a částka změny daně se snížila o 16,6 %. U DPPO se snížil počet ostatních kontrolních úkonů o 2,9 %, částka změny daně se zvýšila o 27,3 % a ztráta byla snížena v 271 případech o 532 mil. Kč, což znamená nárůst změny ztráty o 350,8 %. Těchto výsledků bylo dosaženo díky nastavením kontrolní činnosti správců daně, kdy u DPPO byla kontrolní činnost obecně zaměřena na převodní ceny. Jak už je zmíněno výše, finanční správa se zaměřila na oblast finančních a úvěrových nástrojů, na souvislosti spojené s kontrolou daně z přidané hodnoty vč. podvodného jednání, na vykázanou opakující se ztrátu, či na správnost uplatnění daňové ztráty. U DPFO podávajících daňová příznání se zvýšil počet ostatních kontrolních úkonů o 10 623 (136,6 %). Počet zvýšených kontrolních úkonů na této dani přinesl

i nárůst změny daně, a to o 163,6 mil. Kč, avšak změna z vykázané ztráty byla v roce 2018 oproti předchozímu roku nižší o 7,2 mil. Kč.

Ostatní kontrolní činnosti

Finanční a celní správa vykonává v kontrolní oblasti další kontrolní činnosti uložené zvláštními zákony.

Tabulka č. 12: Vybrané ostatní kontrolní činnosti

k 31. 12. 2018

Druh kontroly	Kontroly		
	celkem	ukončeno s rozdílem	
		počet	%
Celní správa			
Kontrola zaměstnávání cizinců	759	354	46,6
Následná kontrola Intrastatu	497	453	91,1
Obecná bezpečnost výrobků a potravin	1 511	111	7,3
Systém elektr. mýtného a časového zpoplatnění	56 166	37 225	66,3
Kontrola CITES	1 219	148	12,1
Kontrola vymáhání práv duševního vlastnictví a ochrany spotřebitele	2 751	468	17,0
Kontrola evidence tržeb	11 080	1 916	17,3
Kontrola hazardu	1 462	876	59,9
CELKEM	75 445	41 551	
Kontrola omezení prodeje VV (včetně cenové kontroly na tabákové výrobky)	304	175	57,6
Kontrola podmínek povolení pro VV	3 576	48	1,3
Kontrola výroby a úprav lihu (včetně zúčtování lihu)	4 601	2	0,0
Kontrola značení lihu a tabákových výrobků	6 610	322	4,9
Kontrola doprav v oblasti SPD	15 516	301	1,9
CELKEM	30 607	848	
Finanční správa			
Cenová kontrola	182	81	44,5
Kontrola evidence tržeb	63 570	25 622	40,3
Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	3 160	1 147	36,3
CELKEM	66 912	26 850	

Kontrola zaměstnávání cizinců

V roce 2018 bylo z celkového počtu 759 kontrol v oblasti zaměstnávání cizinců 354 kontrol pozitivních, efektivita provedených kontrol je tedy 46,6 % (v roce 2017 byla 61,5 %). Oproti roku 2017 vzrostl počet kontrol o 53,6 %, neboť řada firem se s ohledem na nedostatek pracovní síly na trhu práce snaží naplnit své volné pracovní kapacity i za cenu porušování zákona o zaměstnanosti.

Kontrola údajů Intrastatu

V rámci kontrol údajů Intrastatu bylo ukončeno 453 kontrol s rozdílem (z celkového počtu 497), na základě kterých došlo k vykazání údajů nebo k opravě nesrovnalostí ve vykázaných datech u transakcí se zbožím.

Obecná bezpečnost výrobků a potravin

V roce 2018 bylo v oblasti bezpečnosti výrobků a potravin provedeno celkem 1 511 kontrol, z tohoto počtu se ve 111 případech potvrdilo, že výrobek vykazuje znaky, které vyvolávají podezření na existenci vážného nebo bezprostředního ohrožení zdraví a bezpečnosti při jeho používání či byl vyhodnocen jako nevyhovující.

Systém elektr. mýtného a časového zpoplatnění

V roce 2018 bylo provedeno celkem 56 166 kontrol v oblasti časového a výkonového zpoplatnění. V 37 225 případech bylo zjištěno porušení právních předpisů, při nichž byly uloženy pokuty v celkové výši 37,2 mil. Kč. Efektivita oproti minulému roku mírně klesla na 66,3 %.

Kontrola CITES

V roce 2018 celní správa provedla 1 219 kontrol, z nichž u 148 případů došlo k porušení nebo podezření na porušení právních předpisů v oblasti ochrany ohrožených druhů fauny a flóry spadajících pod Úmluvu CITES. Všechny případy byly včetně zajištěného zboží postoupeny do správního řízení České inspekci životního prostředí.

Kontrola vymáhání práv duševního vlastnictví

Kontrolních činností zaměřených na oblast vymáhání práv duševního vlastnictví bylo v průběhu roku 2018 provedeno celkem 2 751, z nichž 468 kontrol bylo ukončeno s pozitivním zjištěním. Došlo k mírnému snížení efektivity kontrol oproti roku 2017 z 21 % na 17 %.

Kontrola evidence tržeb – celní správa

Celní správa provedla celkem 11 080 kontrol zaměřených na evidenci tržeb, v rámci nichž zjistila 1 916 případů podezření z porušení zákona. Za zjištěná porušení bylo pravomocně rozhodnuto o uložení 1 648 pokut v celkové výši 15,5 mil. Kč, přičemž v 697 případech byla věc vyřešena na místě příkazem. Efektivita kontrol dosáhla hodnoty 17,3 %. V rámci dozorové činnosti bylo v 10 případech rozhodnuto o uložení opatření k vynucení nápravy formou uzavření provozovny.

Kontrola hazardu – celní správa

V roce 2018 celní správa provedla celkem 1 462 kontrol v oblasti hazardních her, přičemž v 876 případech došlo k podezření z porušení zákona. Efektivita kontrol hazardu vzrostla oproti roku 2017 z 23,7 % na 59,9 %. V rámci správního řízení byly v průběhu roku 2018 uloženy pokuty v celkové výši 1,4 mil. Kč.

Nefiskální kontroly při správě spotřebních daní

Kontroly při správě spotřebních daní významně přispívají ke značnému omezení možnosti nelegálního nakládání s vybranými výrobky a mají důležitý preventivní účinek. V roce 2018 bylo provedeno celkem 28 461 kontrol, s rozdílem jich bylo ukončeno celkem 848. Z celkového počtu 304 kontrol zaměřených na omezení prodeje vybraných výrobků bylo 175 pozitivních, efektivita provedených kontrol činila 57,6 %.

Cenová kontrola

V roce 2018 realizovala finanční správa 182 kontrol, z nichž nejvíce bylo provedeno v oblasti zdravotnictví (63), vodárenství (55) a pohřebnictví (36). Na základě kontrolních zjištění bylo v rámci řízení o přestupku pravomocně uloženo 81 pokut v celkové výši 2 391 324 Kč. Porušení cenových předpisů bylo zjištěno u cca 45 % provedených kontrolních akcí. Pokles úhrnné výše uložených pokut oproti roku 2017 (3 171 971 Kč) lze přičíst nižší závažnosti zjištěných porušení cenových předpisů, např. z důvodu cenových kontrol provedených u menších subjektů v oblasti vodárenství a vyšší pokutě (600 000 Kč) uložené v roce 2017 v oblasti pohřebnictví.

Kontrola evidence tržeb – finanční správa

V roce 2018 bylo provedeno celkem 63 570 kontrol, v rámci kterých bylo prověřováno řádné a včasné plnění povinností při evidenci tržeb u subjektů spadajících do 1. a 2. fáze evidence tržeb. V 25 622 případech (40,3 %) bylo zjištěno porušení povinností uložených podle ZoET, za které bylo pravomocně uloženo celkem 5 475 pokut v celkové výši 72,3 mil. Kč. Zásadní vliv na nárůst pravomocně uložených pokut v roce 2018 má skutečnost, že k ukončení významné části správních řízení o přestupcích či správních deliktech, zjištěných v roce 2017, došlo až v roce 2018. V roce 2017 k obdobnému efektu nedocházelo, neboť v roce 2016 daná agenda správního trestání na úseku evidence tržeb ještě nebyla vykonávána. K této situaci, kdy řada správních řízení byla zahájena a vedena ve druhé polovině roku 2017 a ve větší míře tedy docházelo k tomu, že byla tato řízení pravomocně ukončena až v roce následujícím, mimo jiné přispěla i změna zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (účinnost k 1. červenci 2017), která ovlivnila nastavení správní praxe trestání v oblasti přestupků na úseku evidence tržeb a vůbec celková stabilizace nové agendy správního trestání.

Nelze opomenout ani fakt, že v průběhu roku 2017 docházelo také k postupnému zvyšování efektivy kontrol, což je výsledkem metodického nastavení, důkladné analýzy a vyhodnocení údajů zaslaných do systému evidence tržeb. To se začalo plně projevovat právě v roce 2018, kdy došlo ke zvýšení počtu zjištění a tedy i nárůstu počtu správních řízení.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Podíl provedených kontrol s nálezem na celkovém počtu provedených kontrol stoupl z loňských 35 % na 36,3 %. Toto zvýšení lze přisoudit mírnému poklesu podnětů poskytovatelů a s tím souvisejícímu nárůstu vlastní vyhledávací činnosti finančních úřadů. V rámci vlastní vyhledávací činnosti správce daně je dále nově kladen důraz na kontrolu projektů s vysokým koeficientem rizikovosti. Takto vybírané projekty jsou přitom celkově časově náročnější na kontrolu. Podmínky, za kterých jsou dotace poskytovány, jsou komplexnější, oborově specializovanější a celkově vyžadují kvalifikovanější a časově náročnější přístup správce daně, než-li tomu bylo v letech předchozích.

Tabulka č. 13: Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Celkem kontrol a místních šetření		7 350	5 184	4 213	3 885	3 584
Celkem daňových řízení bez kontroly		214	711	1 189	935	718
Zkontrolováno	počet dotovaných akcí a projektů	12 514	8 892	8 994	7 897	7 388
	částka v mil. Kč	76 310,0	68 787,3	74 078,0	77 372,0	26 170,2
Vyměřeno	odvody v mil. Kč	6 102,4	2 456,4	1 698,0	3 989,0	2 820,0
	penále v mil. Kč	5 189,5	3 008,3	906,0	1 259,0	3 165,9

Zvýšení vyměřeného penále oproti minulému roku o 1 906,9 mil. Kč (151,5 %) bylo způsobeno časovým posunem, kdy ve sledovaném období byly vyměřeny dopočty penále vztahující se k platebním výměrům na odvod za porušení rozpočtové kázně uloženým v předchozích letech.

V tabulce lze dále sledovat mírný pokles kvantitativních ukazatelů oproti minulému roku, zejména kontrolované částky. Tento vývoj odpovídá mimo jiné zvýšenému podílu kontrolovaných projektů spolufinancovaných z prostředků EU z podnětu, přičemž u všech kontrolovaných projektů (s podílem EU i státního rozpočtu) je správcem daně prováděna zvýšená kontrola kvality kontrolních závěrů a správní úvahy správce daně v intencích závěrů správních soudů.

Součinnost s orgány činnými v trestním řízení

Mezi Finanční správou ČR, Celní správou ČR a Policií ČR nadále pokračuje úzká spolupráce v rámci tzv. Daňové Kobry. Pomocí této metody jsou dosaženy lepší výsledky u všech složek, zejména co se týče výše zachráněných hodnot. Významný fiskální efekt fungování Kobry lze doložit na konkrétních výsledcích, kdy za rok 2018 bylo zajištěno či zabráněno škodě v hodnotě celkem 2 502 mil. Kč. Od začátku vzniku systém práce Kobry zachránil hodnoty v celkové výši 11 440 mil. Kč.

Data obsažená v tabulce č. 14 ukazují celkový počet podaných oznámení o podezření ze spáchání trestných činů zkrácení daně, neodvedení daně a další, které předala finanční správa orgánům činným v trestním řízení.

Tabulka č. 14: Podněty předané finanční správou orgánům činným v trestním řízení
k 31. 12. příslušného roku

Ve věci	Počet předaných případů					Částka v mil. Kč				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Trestného činu zkrácení daně	1 294	1 512	1 376	1 968	2 088	7 034	10 603	7 358	7 615	6 610
Jiného trestného činu	182	187	283	570	445	100	103	436	279	165
CELKEM	1 476	1 699	1 659	2 538	2 533	7 134	10 706	7 794	7 894	6 775

V roce 2018 bylo podáno celkem 2 533 trestních oznámení. Z tohoto počtu se jednalo o 2 088 trestních oznámení ohledně trestného činu zkrácení daně a o 445 trestních oznámení, týkajících se neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby či jiného trestného činu. Dále je patrné, že počet trestních oznámení, podle § 240 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, podaných ze strany FS se ustálil přibližně na 2 500 podání, kdy drobný nárůst (120 podání) je eliminován poklesem u jiných trestných činů (-125 podání). Velmi pozitivním přínosem je opětovný pokles způsobené škody, a to o 1 119 mil. Kč. Ke snížení škody oproti předchozím obdobím došlo i v důsledku účinnějších komparací dat z již zmíněných kontrolních hlášení a evidence tržeb, a s tím související tlak na nezákonné krácení či optimalizaci daně.

Tabulka č. 15: Výsledky činnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení
k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016		2017		2018	
			celkem	z toho podněty FS	celkem	z toho podněty FS	celkem	z toho podněty FS
Předané podněty	742	725	784	29	1 004	54	993	51
Založeno trestních spisů	867	820	872	18	1 082	54	1 115	44
Podezření ze spáchání trestného činu	900	851	906	18	1 098	54	1 117	44
z toho: trestného činu zkrácení daně	101	138	102	18	118	50	102	43
částka (v mil. Kč)	1 124	673	636	169	2 402,8	2 003	1 092	541,8
Předáno do vyšetřování	299	260	283	0	270	6	218	19
Realizováno ve zkráceném řízení	84	42	40	0	32	0	31	0
Odevzdáno a odloženo	447	439	502	1	764	6	474	6

V roce 2018 bylo zahájeno 1 115 úkonů trestního řízení pro podezření z 1 117 trestných činů, což znamená meziroční nárůst založených trestních spisů o 3 %. Dle § 162 odst. 1 trestního řádu bylo orgánům PČR předáno do vyšetřování celkem 218 trestních spisů. V rámci zkráceného řízení podle § 179c trestního řádu bylo státnímu zástupci předáno celkem 31 trestních spisů. Odevzdáno nebo odloženo bylo ve smyslu § 159a odst. 1 až 5 trestního řádu celkem 474 trestních spisů. V ostatních případech byly trestní spisy předány pro věcnou

nepříslušnost jinému policejnímu orgánu, sloučeny ke společnému řízení, předány do ciziny nebo jsou nadále v prověřování.

7. Daňové a celní nedoplatky

Nedoplatkem se rozumí částka daně, která není uhrazena a uplynul den její splatnosti. Obsahem vykazovaných nedoplatků je také příslušenství daně. Vývoj daňových a celních nedoplatků je jeden z velmi sledovaných ukazatelů. K vykazování se využívá kumulovaná výše daňových nedoplatků, která odráží jejich celkový stav za všechna předcházející období.

Tabulka č. 16: Daňové a celní nedoplatky

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2014	2015	2016	2017	2018
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	73 950,7	75 566,1	37 318,2	33 202,0	27 498,9
	celní správa	1 233,8	1 186,0	1 055,7	980,5	643,7
	celkem	75 184,5	76 752,1	38 373,9	34 182,5	28 142,6
Daně spotřební a energetické	finanční správa	564,5	467,6	18,7	11,5	4,3
	celní správa	8 149,9	8 594,5	9 915,7	9 732,6	9 385,7
	celkem	8 714,4	9 062,1	9 934,3	9 744,1	9 390,0
Clo	celní správa	439,4	421,0	218,4	255,6	147,5
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	14 354,2	13 344,5	7 759,1	8 126,6	6 186,1
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	12 540,2	10 662,8	5 860,6	4 531,2	4 007,3
v tom: podávajících daňová tvrzení		9 745,2	8 234,2	4 548,3	3 505,7	3 111,2
ze závislé činnosti		2 795,0	2 428,6	1 312,3	1 025,5	896,2
Daň z příjmů - zvláštní sazba	finanční správa	336,2	319,4	191,9	272,1	336,8
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	9,9	7,7	6,1	5,3	4,9
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	116,1	60,0	34,1	22,3	12,4
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	2 203,9	1 817,7	1 101,1	722,2	526,5
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	912,7	856,6	615,8	509,7	448,3
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	148,3	253,3	3130,0	385,9	409,5
Daň silniční	finanční správa	1 487,7	1 323,9	738,7	530,3	430,9
Odvod z elektřiny ze slun. záření	finanční správa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	28,1	26,3	32,3	2,8	2,1
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	86,6	93,1	92,6	18,7	0,2
Daň z hazardních her ⁴⁾	finanční správa				1,0	20,5
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	3 859,0	3 058,4	1 780,2	1 981,3	1 731,2
	celní správa	3 057,2	3 921,0	3 931,1	2 209,8	3 862,4
	celkem	6 916,2	6 979,4	5 711,3	4 191,1	5 593,6
z toho: dělená správa	celní správa	2 668,3	3 543,0	3 665,5	2 010,4	3 668,4
Staré daně	finanční správa	6,0	0,0	0,0		

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
CELKEM	123 484,4	121 980,0	70 980,4	63 501,1	55 659,2
v tom: finanční správa	110 604,1	107 857,5	55 859,5	50 322,6	41 619,9
celní správa	12 880,3	14 122,5	15 120,9	13 178,5	14 039,3

- 1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.
- 2) Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.
- 3) Za rok 2016 jsou vyřazeny u SPD nedobytné pohledávky a nedoplatky spoludlužníků, včetně nedoplatků z dovozu.
- 4) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

V průběhu roku 2018, stejně jako v předchozích letech, docházelo ve většině případů ke snižování hodnot nedoplatků. K 31. prosinci 2018 dosáhla celková hodnota daňových a celních nedoplatků 55 659 mil. Kč, což znamenalo pokles oproti roku 2017 o 7 843 mil. Kč (12,4 %). **Finanční správou** byly evidovány nedoplatky v celkové výši 41 620 mil. Kč, oproti roku 2017 došlo k poklesu o hodnotu 8 703 mil. Kč (17,3 %). Mezi nejvýznamnější nedoplatky řadí finanční správa nedoplatky na DPH s hodnotou 27 499 mil. Kč a podílem 51,4 %, dále pak nedoplatky na DPPO s hodnotou 6 186 mil. Kč a podílem 14,7 %. Mezi třetí nejvyšší nedoplatky se ve finanční správě řadí nedoplatky vzniklé na DPFO ve výši 4 007 mil. Kč, což je v procentuálním vyjádření necelých 10 % z celkového objemu vykázaných nedoplatků.

Nejvýznamnější meziroční snížení hodnoty daňových nedoplatků byly zaznamenány u dvou výše uvedených daní. Na DPH meziroční rozdíl činil 5 703 mil. Kč (17,2 %) a na DPPO byl rozdíl ve výši 1 941 mil. Kč (23,9 %). **Celní správou** byly evidovány nedoplatky v celkové výši 14 039 mil. Kč. K nejvýznamnějšímu meziročnímu poklesu nedoplatků u celní správy došlo snížením nedoplatků na DPH o 337 mil. Kč (34 %), dále u spotřebních a energetických daní o 347 mil. Kč (3,6 %). Od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 evidovala celní správa na účtech dělené správy (včetně biopaliv) nedoplatky v celkové výši 3 688 mil. Kč. Oproti roku 2017 došlo ke zvýšení těchto nedoplatků o 1 678 mil. Kč (83,5 %).

Tabulka č. 17: Daňové a celní nedoplatky odepsané nebo zaniklé dle důvodu

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2014	2015	2016	2017	2018
Nedobytnost	finanční správa	35 394,5	15 525,5	47 191,0	883,0	10 549,2
	celní správa	533,8	18,3	1 597,0	1 660,0	315,1
Prekluze	finanční správa	21 058,4	19 286,6	56 236,0	33 578,7	22 881,6
	celní správa	1 436,0	1 330,0	2 469,0	3 146,0	1 565,0
Zánik	finanční správa	1 875,3	879,4	583,5	738,6	325,3
	celní správa	0,0	0,0	0,0	-1,1	-1,1
Odpis a obnovení	finanční správa	3 611,8	1 967,8	-5 848,7	1 666,5	4 655,2
	celní správa	0,0	0,0	0,5	0,1	0,1

V případě, že hodnota odepsaných nedoplatků dle příslušného důvodu byla ve sledovaných letech "záporná", došlo k tomu, že hodnota "obnovených/aktivovaných nedoplatků" byla v uvedeném roce vyšší jak hodnota "nedoplatků odepsaných".

V průběhu roku 2018 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě 92 389,2 mil. Kč. V rámci roku 2018 byly **finanční správou** z důvodu prekluze odepsány nedoplatky ve výši 22 881,6 mil. Kč a došlo tak ke snížení hodnoty o 10 697,1 mil. Kč (31,9 %). V průběhu roku 2018 zanikly daňové nedoplatky v celkové výši 325,3 mil. Kč, což je

o 413,3 mil. Kč méně, než v roce předchozím. U **celní správy** došlo k meziročnímu snížení o 1 344,9 mil. Kč na nedobytných pohledávkách na částku 315,1 mil. Kč. Další výrazný pokles, co se týče daňových a celních nedoplatků, nastal v roce 2018 v celní správě v kategorii prekludovaných nedoplatků, a to o částku 1 581 mil. Kč, což je v procentním vyjádření rozdíl přes 50 %.

Tabulka č. 18: Daňové a celní nedoplatky - spotřební a energetické daně

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2014	2015	2016	2017	2018
Daně spotřební a energetické	finanční správa	564,5	467,6	18,7	11,5	4,3
	celní správa	8 149,9	8 594,5	9 915,7	9 733,0	9 385,7
	celkem	8 714,0	9 062,5	9 934,3	9 744,5	9 390,0
v tom: minerální oleje		7 030,9	6 580,2	9 393,9	7 272,9	6 817,5
tabák		336,7	556,3	680,2	662,2	634,0
surový tabák				60,7	32,0	36,6
líh		753,9	1 433,1	1 762,2	1 741,1	1 858,5
pivo		17,1	15,2	2,4	5,0	18,9
víno		1,7	1,6	1,5	1,3	1,8
elektřina		3,9	0,4	0,6	4,8	4,7
zemní plyn		0,8	0,5	4,0	5,3	5,6
pevná paliva		4,9	7,2	10,1	8,0	8,1

Za rok 2016 jsou vyřazeny u SPD nedobytné pohledávky a nedoplatky spoludlužníků, včetně nedoplatků z dovozu.

Na spotřebních daních je nejčastějším důvodem vzniku nedoplatku prohlášení úpadku daňového subjektu dle insolvenčního zákona. V těchto případech je daňovému subjektu ze zákona odejmuto povolení k provozování daňového skladu a vybrané výrobky se tak nacházejí ve volném daňovém oběhu. Tato situace má za následek vznik předmětného nedoplatku. K 31. prosinci 2018 dosahovaly celkové nedoplatky spotřební a energetické daně hodnoty 9 390 mil. Kč, z nichž 9 385,7 mil. Kč činily nedoplatky celní správy a 4,3 mil. Kč nedoplatky finanční správy. Oproti roku 2017 je patrný mírný pokles hodnoty nedoplatků o 354 mil. Kč. Nejvyšší podíl na celkové výši nedoplatků mají stejně jako v předchozích letech nedoplatky na spotřebních daních z minerálních olejů, které v roce 2018 činily 6 817,5 mil. Kč (72,6 %).

Tabulka č. 19: Daňové a celní nedoplatky - počet aktivních subjektů s nedoplatky
k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	106 451	103 959	98 798	93 717	90 949
	celní správa	805	156	741	445	185
	celkem	107 256	104 115	99 539	94 162	91 134
Daně spotřební a energetické	finanční správa	52	42	16	13	8
	celní správa	1 648	1 700	1 799	2 176	2 028
	celkem	1 700	1 742	1 815	2 189	2 036
Clo	celní správa	1 139	658	672	487	132
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	54 154	58 864	61 711	75 257	81 613
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	122 868	111 905	98 352	87 474	92 623
v tom: podávajících daňová tvrzení		86 327	78 847	72 131	65 570	68 716
ze závislé činnosti		36 541	33 058	26 221	21 904	23 907
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	16 689	17 143	13 815	11 752	12 485
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	1 236	1 045	719	521	413
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	2 353	1 751	1 213	831	607
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	44 613	35 158	26 180	18 556	14 102
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	143 445	160 144	159 510	142 268	121 781
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	5 653	11 495	13 648	14 644	14 131
Daň silniční	finanční správa	45 853	41 381	35 145	28 550	26 348
Odvod za el. ze slun. záření	finanční správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	53	43	35	9	10
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3,4	finanční správa	28	19	13	4	2
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa				15	13
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	58 852	65 355	62 471	66 965	70 385
	celní správa	383 032	393 702	361 651	358 321	346 845
	celkem	441 884	459 057	424 122	425 286	417 230
z toho: dělená správa	celní správa	380 183	393 160	342 841	329 481	311 989
Staré daně	finanční správa	23	0	0	0	
CELKEM		988 947	1 004 520	936 489	902 005	874 660
v tom: finanční správa		602 323	608 304	571 626	540 576	525 470
celní správa		386 624	396 216	364 863	361 429	349 190

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

K 31. prosinci 2018 bylo celkově evidováno 874 660 daňových subjektů s nedoplatkem. Z toho bylo **finanční správou** evidováno celkem 525 470 daňových subjektů s nedoplatkem a v porovnání s rokem 2017 byl zaznamenán meziroční pokles o 15 106 subjektů (2,8 %). K 31. prosinci 2018 bylo **celní správou** evidováno celkem 349 190 subjektů s nedoplatkem

a v porovnání s rokem 2017, kdy bylo evidováno 361 429 subjektů s nedoplatkem, byl zaznamenán meziroční pokles o 12 239 subjektů (3,4 %).

Tabulka č. 20: Vývoj počtu subjektů s nedoplatky na spotřebních daních

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Daně spotřební a energetické	1 648	1 700	1 799	2 176	2 028
v tom: minerální oleje	274	277	270	378	352
tabák	601	699	708	913	917
surový tabák			1	5	9
líh	606	576	655	588	533
pivo	33	34	44	52	42
víno	49	46	45	90	86
elektrina	35	28	39	88	45
zemní plyn	25	19	21	35	22
pevná paliva	25	21	16	27	22

K 31. prosinci 2018 bylo celní správou evidováno celkem 2 028 subjektů s nedoplatkem na spotřebních daních. V porovnání s rokem 2017, kdy bylo evidováno 2 176 subjektů s nedoplatkem, byl zaznamenán meziroční pokles o 148 subjektů představující nepatrné snížení počtu subjektů, a to o 6,8 %. Stejně jako v předchozích letech se na celkovém podílu subjektů s nedoplatkem nejvíce projevil počet subjektů s nedoplatkem na dani z tabákových výrobků (45,2 %), na druhém místě je počet subjektů s nedoplatkem na dani z lihu (26,3 %).

8. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Následující tabulka obsahuje informace o zajištění daní, které byly správcem daně využity k zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem. Na základě obdržení zajišťovacích příkazů daňové subjekty skládají jistotu na depozitní účet správce daně. Dále tabulka uvádí údaje vztahující se k rozhodnutím o zřízení zástavního práva, které správce daně vydává k zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní.

Tabulka č. 21: Zajištění daní a zástavní právo – finanční správa

k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Zajištění	počet rozhodnutí	867	1 605	1 561	1 420	1 174
	částka v mil. Kč	3 827,5	3 633,4	3 329,0	1 594,0	1 472,5
Zástavní právo	počet rozhodnutí	9 132	10 929	9 786	15 353	11 394
	částka v mil. Kč	14 595,2	22 605,6	37 354,3	15 087,6	9 028,0

Od roku 2015 pro vykazování údajů k zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 167 až 169 DŘ a § 103 zákona o DPH použita nová metodika.

Instrumentem daňového práva, který navazuje již na předválečnou právní úpravu obsaženou v zákoně č. 76/1927 Sb., o přímých daních, a je součástí českého právního řádu od roku 1993, je zajišťovací příkaz. Od roku 2015 má vydávání zajišťovacích příkazů klesající tendenci. Mírný meziroční pokles oproti roku 2017 v počtu vydaných zajišťovacích příkazů o 246 (17,3 %), s sebou nese také nižší objem úhrad ze zajištění, a to o 122 mil. Kč (7,7 %).

U institutu zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem došlo v roce 2018 oproti předchozímu roku jak k poklesu počtu vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva, a to o 3 959 (25,8 %), tak i k poklesu objemu daňových nedoplatků zajištěných zástavním právem o 6 059,6 mil. Kč (40,2 %). Tento pokles je způsoben především tím, že nedoplatky největších dlužníků jsou již často zástavním právem zajištěny a správce daně tohoto nástroje využíval zejména v případech doplnění zajištění nově vzniklých nedoplatků těchto dlužníků a u méně výrazných daňových nedoplatků.

Tabulka č. 22: Zajištění celního dluhu (bez biopaliv) – celní správa
kumulativně k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Zajištění celního dluhu	počet rozhodnutí	627 469	641 392	743 545	828 928	898 248
	částka v mil. Kč	11 432,0	13 206,5	18 318,1	26 484,1	43 795,4

V tabulce č. 22 je uveden počet celních prohlášení, u kterých podmínkou propuštění deklarovaného zboží do navrhovaného celního režimu bylo poskytnutí celní jistoty, a to dlužníkem nebo potenciálním dlužníkem, v celkové výši zajištěné částky 43 795,4 mil. Kč (tedy cla a případně dalších poplatků, nejčastěji DPH při dovozu zboží). Počet vydaných rozhodnutí a zároveň i hodnota zajištěné částky celního dluhu oproti předešlému roku vzrostla, v peněžním vyjádření se jednalo o nárůst o 17 311,3 mil. Kč (65,4 %). Faktory ovlivňující výši zajištění celního dluhu jsou dva, a to změna sazeb cla a implementace nové legislativy, Celního kodexu Unie. Díky tomu bylo od 1. května 2016 zavedeno nové povolení a v případě kódového označení „EU“ musí být zajištěna konkrétní částka. K zajištění celního dluhu na úhradu cla, daně a poplatků vybíraných celními orgány při dovozu se využívá instrumentu poskytnutí jistoty, která se skládá v hotovosti na účet celního úřadu, ručením nebo zřízením zástavního práva.

Tabulka č. 23: Zajištění spotřebních a energetických daní – celní správa
kumulativně k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Zajištění spotřebních a energetických daní	počet rozhodnutí	157 189	176 875	156 268	157 787	161 389
	částka v mil. Kč	165 078,7	259 705,9	264 632,7	276 568,5	230 538,8

K eliminaci možného nelegálního nakládání s vybranými výrobky uvedenými do režimu podmíněného osvobození od daně a tím i omezení možnosti vzniku daňových nedoplatků využívá celní správa zajištění daně, a to formou umístění vybraných výrobků do daňových skladů nebo jsou tyto výrobky dopravovány v určitém režimu. V roce 2018 bylo ze strany celní správy vydáno přes 161 tisíc rozhodnutí o zajištění daně, zajištění doprav a kaucí pro osoby, které mají zákonnou povinnost značit líh, distributory lihu a také pro distributory pohonných

hmot. Celková částka zahrnující veškeré zajištění daně a doprav (včetně uvolněného zajištění), zajištění hodnoty tabákových nálepek, veškeré složené kauce pro osoby mající povinnost značit líh, distributory lihu a distributory pohonných hmot, činila 230 538,8 mil. Kč.

Vymáhání daňových a celních nedoplatků

V tabulce č. 24 je uveden počet případů a souhrnná vymáhaná částka k vymáhaným nedoplatkům a počet případů a souhrnná částka vymožených, případně částečně vymožených nedoplatků, přičemž případem u vymáhaných nedoplatků se rozumí počet pohledávek a u nedoplatků vymožených se jedná, podle způsobu vymáhání, o počet exekučních příkazů, přihlášek do výkonu rozhodnutí soudem, pohledávek předaných k vymáhání soudním exekutorům, pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení nebo pohledávek přihlášených do veřejné dražby.

Tabulka č. 24: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

k 31. 12. příslušného roku

			2014	2015	2016	2017	2018
Nedoplatky vymáhané	počet případů	finanční správa	3 499 888	3 843 341	2 913 200	2 533 894	2 338 316
		celní správa	121 616	330 330	301 263	531 590	634 054
	částka v mil. Kč	finanční správa	92 221,0	91 397,9	44 077,7	37 290,0	30 912,3
		celní správa	4 753,1	5 849,3	9 433,6	13 748,8	17 203,4
Nedoplatky vymožené	počet případů	finanční správa	649 730	753 804	773 843	804 636	746 609
		celní správa	54 752	47 622	54 324	139 063	246 744
	částka v mil. Kč	finanční správa	11 186,0	11 864,9	13 320,4	13 583,1	12 896,4
		celní správa	400,6	787,1	1 504,0	649,5	964,6

Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené od roku 2015 neobsahují údaje o částkách a počtech případů zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 167 až 169 DŘ a § 103 zákona o DPH a zajišťovacích a uhrazovacích exekucí.

Ve srovnání s rokem 2017 poklesl v rámci **finanční správy** objem nedoplatků, evidovaných k 31. prosinci 2018 ve vymáhání, o 6 377,7 mil. Kč (17,1 %). Nižší objem evidovaných nedoplatků koresponduje s pozitivním stavem české ekonomiky v roce 2018 a souvisejícím růstem zaměstnanosti a mezd. V období roku 2018 pracovníci finanční správy všemi dostupnými způsoby vybrali a vymohli 12 896,4 mil. Kč, meziročně se jedná o pokles o 686,7 mil. Kč (5,1 %). Úspěšnost vymáhání nedoplatků (podíl vymožených nedoplatků na nedoplatcích vymáhaných) v porovnání s předchozím rokem však stoupla na 41,7 % (meziročně o 5,3 % více). Objem daňových nedoplatků vymožených prostřednictvím vymáhacích úkonů za období roku 2018 činil 4 493 mld. Kč (34,8 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků). Ještě před provedením vymáhacích úkonů, tzn. před zahájením vymáhání dle daňového řádu, byla v průběhu roku 2018 vybrána částka ve výši 7 590 mil. Kč (58,9 %). Po zahájení vymáhacích úkonů byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši 814 mil. Kč (6,3 %).

U **celní správy** došlo v roce 2018 k nárůstu evidovaných nedoplatků o 102 464 případů, což činilo nárůst v celkové vymáhané částce o 3 454,6 mil. Kč (25,1 %). Vymožená částka dosáhla hodnoty 964,6 mil. Kč, což značí výrazný nárůst oproti minulému roku o 315,1 mil. Kč (48,5 %).

9. Daňové a celní úlevy

V souladu s příslušnými ustanoveními daňového řádu je správce daně oprávněn poskytnout daňovému subjektu na základě jeho žádosti nebo z úřední moci úlevu, která má povahu posečkání daně či povolení splátek, prominutí daně nebo jeho příslušenství.

Posečkání daně a povolení splátek

Posečkání daně a povolení splátek je tradiční instrument umožňující úhradu daně a příslušenství stanovením náhradní lhůty splatnosti nebo jejím rozložením do splátek. Důvody pro posečkání zohledňují především sociální a hospodářské aspekty, přičemž rozhodující je vždy správní uvážení v konkrétním případě. Podmínkou vyhovění žádosti o posečkání je, že by neprodlená úhrada byla spojena pro daňový subjekt s vážnou újmou nebo že by nebylo možné vybrat od daňového subjektu celý nedoplatek najednou z jiných důvodů, přičemž správce daně není ve svém rozhodování o žádosti o posečkání vázán návrhem daňového subjektu.

Tabulka č. 25: Daňové úlevy – posečkaná daň

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

		Výše povoleného posečkání/splátek	Výše neuhrazeného posečkání/splátek
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	1 571,6	833,8
	celní správa	0,2	0,2
	celkem	1 571,8	834,0
Daně spotřební a energetické	finanční správa	0,0	0,0
	celní správa	8,6	5,9
	celkem	8,6	5,9
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	399,3	159,5
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	261,2	163,9
v tom: podávajících daňová tvrzení		247,8	156,7
ze závislé činnosti		13,4	7,2
Daň z příjmů – zvláštní sazba	finanční správa	0,2	0,0
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	0,2	0,1
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	14,2	13,4
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	0,5	3,0
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	9,4	5,0
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	144,5	47,9
Daň silniční	finanční správa	36,5	19,7
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	0,0	0,0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	0,0	0,0
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa	179,5	0,0
Odvod za el. ze slun. záření	finanční správa	0,0	0,0
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	8 059,3	3 515,6
	celní správa	24,6	17,0
	celkem	8 083,9	3 532,6
z toho: dělená správa		24,3	16,9

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

	Výše povoleného posečkání/splátek	Výše neuhrazeného posečkání/splátek
CELKEM	10 709,7	4 785,1
v tom: finanční správa	10 676,3	4 762,0
celní správa	33,4	23,1

- 1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.
- 2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

Celková výše povoleného posečkání a splátek v roce 2018 dosáhla hodnoty 10 709,7 mil. Kč. Oproti roku 2017 došlo k nárůstu hodnoty o 2 394,7 mil. Kč, což představuje navýšení o 28,8 %. Nejvyšší podíl na celkové výši posečkání a splátek mají ostatní daně a poplatky, které dosahují hodnoty 8 083,9 mil. Kč. Oproti roku 2017 došlo k navýšení této hodnoty o 2 243,7 mil. Kč, a to znamená navýšení o 38,4 %. Ve **finanční správě** dosáhla celková výše povoleného posečkání a splátek hodnoty 10 676,3 mil. Kč a v porovnání s rokem 2017, kdy dosáhla 8 210,4 mil. Kč, byl zaznamenán meziroční růst hodnoty povoleného posečkání a splátek ve výši 2 465,9 mil. Kč, který představoval zvýšení o 30 %. Nejvyšší podíl na celkové výši posečkání a splátek měly ostatní daně a poplatky, které za rok 2018 dosáhly hodnoty 8 059,3 mil. Kč a představovaly 75,5 % z celkové výše povoleného posečkání a splátek. V **celní správě** dosáhla celková výše povoleného posečkání a splátek hodnoty 33,4 mil. Kč a v porovnání s rokem 2017, kdy dosáhla 105,1 mil. Kč, byl zaznamenán meziroční pokles hodnoty povoleného posečkání a splátek o 71,7 mil. Kč, což představuje snížení o 68,2 %. Nejvyšší podíl na celkové výši posečkání a splátek měly ostatní daně a poplatky, které za rok 2018 dosáhly hodnoty 24,6 mil. Kč a představovaly 73,7 % z celkové výše povoleného posečkání a splátek.

Prominutí daně a příslušenství daně

V souladu s daňovým řádem dochází k prominutí daně jen zcela výjimečně, a to pro dotčenou skupinu daňových subjektů, v případě nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů a v případě mimořádných, zejména živelních událostí. U příslušenství daně se jedná o úroky, penále, pokuty a náklady řízení.

Tabulka č. 26: Poskytnuté úlevy – posečkání a prominutí

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Posečkání/splátky	28 524,7	23 155,0	16 891,7	9 271,4	10 709,9
v tom: finanční správa	27 501,5	21 861,3	16 183,0	8 210,4	10 676,3
celní správa	1 023,2	1 293,7	708,7	1 061,0	33,6
Prominuté příslušenství	4 971,3	2 067,0	1 230,0	446,0	554,0
v tom: finanční správa	4 971,3	2 067,0	1 230,0	446,0	554,0
celní správa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prominuté daně	5 814,8	2 272,0	888,0	150,0	387,9
v tom: finanční správa	5 814,8	2 272,0	888,0	150,0	387,9
celní správa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

V roce 2018 došlo ke zvýšení hodnoty posečkáni splátek daně o 1 438,5 mil Kč, což představuje nárůst o 15,5 %. Ve **finanční správě** došlo v roce 2018 oproti roku 2017 u prominutí příslušenství daně k nárůstu prominuté částky příslušenství daně o 108 mil. Kč (meziroční růst o 24,2 %) a nárůstu prominuté částky příslušenství daně na hodnotu 554 mil. Kč, přičemž penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosáhly 430 mil. Kč a představovaly 77,6 % z celkové hodnoty prominutého příslušenství daně za rok 2018. U prominutí daně došlo v roce 2018 oproti roku 2017 ke zvýšení prominuté částky daně o 238 mil. Kč (meziroční růst o 158,7 %) a zvýšení prominuté částky daně na hodnotu 387,9 mil. Kč, na které se odvody za porušení rozpočtové kázně podílely částkou 373 mil. Kč a představovaly 96,1 % z celkové hodnoty prominuté daně za rok 2018. V **celní správě** byl v roce 2018 zaznamenán meziroční pokles hodnoty schváleného posečkáni a splátkování o 1 027,4 mil. Kč (96,8 %), na hodnotu 33,6 mil. Kč.

10. Opravné prostředky

Rozhodnutí vydaná správcem daně lze přezkoumat na základě opravných a dozorčích prostředků. Jde o procesní instituty, jejichž cílem je zajistit dostatečnou kvalitu rozhodování. Daňový řád rozlišuje mezi opravnými prostředky (řádnými a mimořádnými), kterými se rozumí podání příjemců rozhodnutí, jimiž má být dosaženo zrušení nebo změny napadeného rozhodnutí, a mezi dozorčími prostředky, na jejichž základě může být těchto změn dosaženo z moci úřední. Řádným opravným prostředkem je tradičně odvolání a rozklad, mimořádným opravným prostředkem je návrh na povolení obnovy řízení. Dochází-li k obnově řízení z moci úřední, jedná se o dozorčí prostředek.

Následující tabulka obsahuje údaje o opravných prostředcích za **finanční správu**. Ve sledovaném období vedla FS celkem 15 722 odvolacích řízení, z nichž 8 405 nebylo do 1. ledna 2018 vyřízeno a 7 317 bylo ve sledovaném období podáno. Oproti roku 2017 došlo k nárůstu o 2 244 řízení (16,6 %). Z celkového počtu odvolacích řízení proti rozhodnutí správce daně, která zahrnují všechna podaná odvolání, bez ohledu na to, kdy bylo odvolání podáno, bylo poplatníkům vyhověno v 2 344 případech (14,9 %), řízení byl zastaveno v 579 případech (3,7 %) a zamítnuto bylo 3 447 odvolání (21,9 %). V porovnání s předchozím rokem nedošlo ke změnám vykazovaných údajů. Vyřízeno bylo v roce 2018 celkem 6 370 podaných odvolání.

Tabulka č. 27: Řádné opravné prostředky podle druhu příjmu - finanční správa

k 31. 12. 2018

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení					
	počet odvolání		vyhověno	zastaveno	zamítnuto	z toho k 31. 12. 2018 nevyřízených
	podaných v předch. období a k 1. 1. 2018 nevyřízených	podaných ve sledovaném období				
Daň z přidané hodnoty	5 566	5 476	1 728	381	2 815	6 118
Daň z příjmů právnických osob	771	649	140	58	239	983
Daň z příjmů fyzických osob daňová tvrzení	712	505	176	63	196	782
Daň z příjmů fyzických osob závislá činnost	116	93	56	4	16	133
Daň z příjmů zvláštní sazba	19	48	16	3	6	42
Daň z nemovitých věcí	183	154	67	32	28	210
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí	808	16	5	0	16	803
Daň z nabytí nemovitých věcí	194	336	134	30	117	249
Daň silniční	36	38	22	8	12	32
Loterie a jiné podobné hry	0	2	0	0	2	0
Daň z hazardních her	0	0	0	0	0	0
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	0	0	0	0	0	0
CELKEM	8 405	7 317	2 344	579	3 447	9 352

Hodnota počtu nevyřízených odvolání z konce roku 2017 a začátku roku 2018 v DPH vykazuje rozdíl, který byl způsoben změnou metodiky vykazování. V rámci evidence opravných prostředků došlo k rozšíření evidence, a to konkrétně o druhy příjmů: vrácení DPH osobám pro vrácení daně § 80, § 81, § 85, vrácení DPH zahraničním osobám § 82a, § 82b a vrácení DPH ozbrojeným silám cizích států § 86, vždy dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále též „ZDPH“).

Tabulka č. 28 obsahuje údaje o opravných prostředcích za **celní správu**. Generální ředitelství cel, jako odvolací orgán, vyřídilo v roce 2018 celkem 4 351 opravných a dozorčích prostředků (odvolání, přezkumy a obnovy řízení). V porovnání s rokem 2017 došlo v této oblasti k výraznému zvýšení v počtu rozhodnutí, a to o 1735 na celkovou hodnotu 4 351. Jednalo se o nárůst o 66,3 %. Co se týká počtu nevyřízených podání ze sledovaného období, došlo oproti předchozímu roku ke snížení počtu nevyřízených podání o 552 (50,8 %).

Tabulka č. 28: Řádné opravné prostředky podle oblasti a výsledku řízení – celní správa
k 31. 12. 2018

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení					
	počet odvolání		vyhověno	zastaveno	zamítnuto	z toho k 31. 12. 2018 nevyřízených
	podaných v předch. období a k 1. 1. 2018 nevyřízených	podaných ve sledovaném období				
Daň z přidané hodnoty	0	0	0	0	0	0
Clo	1 008	2 224	1 320	3	1 679	230
Spotřební daně	60	678	137	6	410	185
Správní trestání	2	171	28	0	106	39
Placení	9	408	273	3	112	29
Ekodaně	2	98	1	0	79	20
Ostatní	5	220	110	3	81	31
CELKEM	1 086	3 799	1 869	15	2 467	534

11. Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce ve **finanční správě**

Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Mezinárodní spolupráci v oblasti přímých daní upravuje zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o mezinárodní spolupráci“) a subsidiárně daňový řád. Do zákona o mezinárodní spolupráci byla transponována evropská legislativa, a to směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice Rady č. 77/799/EHS, která byla několikrát novelizována. Směrnicí Rady č. 2014/107/EU byla zavedena automatická výměna informací o finančních účtech, směrnicí Rady č. 2015/2376/EU byla upravena automatická výměna informací o předběžných daňových rozhodnutích s přeshraničním prvkem, tzv. Cross-border Tax Rulings, směrnicí Rady č. 2016/881/EU byla upravena povinná automatická výměna informací mezi daňovými orgány týkající se podávání zpráv podle jednotlivých zemí podávaných o nadnárodních podnicích. Dne 5. června 2018 byla zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie čtvrtá novelizační směrnice Rady č. 2018/822/EU o správní spolupráci týkající se povinné automatické výměny informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním uspořádáním, která se mají oznamovat. Informace budou vyměňovány vždy za čtvrtletí. Transpozice této směrnice má proběhnout do 31. prosince 2019 a účinnost nabude od 1. července 2020. Směrnice přinesla povinnost pro daňové subjekty už pro rok 2018, kdy povinné osoby musí přeshraniční uspořádání, která jsou vydávána od 25. června 2018 do

30. června 2020, shromažďovat. Daná uspořádání shromažďována zpětně musí být oznámena správci daně do 31. srpna 2020. Dne 16. prosince 2016 byla zveřejněna v Úředním věstníku Evropské Unie pátá novelizační směrnice Rady č. 2258/2016, kterou se mění směrnice Rady 2011/16/EU, pokud jde o přístup daňových orgánů k informacím pro boj proti praní peněz. Jejím cílem je umožnit správci daně pro zajištění kontroly fungování správní spolupráce přístup k mechanismům, postupům, dokumentům a informacím získávaným pro účely boje proti praní špinavých peněz. Transpoziční zákon novelizující daňový řád je účinný od 5. června 2018.

Výměna informací probíhá v rámci mezinárodní spolupráce trojí formou: výměna informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměna informací) a automatická (pravidelná) výměna informací, přičemž finanční správa využívá všech uvedených forem.

Finanční správa v roce 2018 obdržela celkem 466 žádostí o výměnu informací a spontánních výměn a odeslala celkem 336 žádostí o výměnu informací a spontánních výměn. Mezi nejčastěji dožádanými státy bylo Německo, Slovensko, Velká Británie a další. Z nečlenských zemí EU byla např. dožádána Panama, Seychely, USA, Jersey, Britské panenské ostrovy, Lichtenštejnsko, Švýcarsko a další. V rámci přímé spolupráce bylo v roce 2018 zaznamenáno celkem 37 výměn korespondence. V souvislosti s rozšířenými možnostmi mezinárodní spolupráce podle TIEA a mnohostranné Úmluvy, byla i v roce 2018 prováděna šetření, zaměřená na prověřování transakcí vůči daňově preferenčním jurisdikcím. Počet šetřených případů za rok 2018 je 26. Doměřená daň v těchto případech je 273 mil. Kč a snížení daňové ztráty 12 mil. Kč.

Na základě automatické výměny informací obdržela ČR kolem 7 000 záznamů v rámci FATCA a přibližně 500 000 záznamů v rámci GATCA, a to mezi cca 80 členskými státy OECD. V rámci rulings obdržela finanční správa ze zahraniční celkem 86 rozhodnutí a odeslala celkem 92 rozhodnutí. V roce 2018 proběhla první automatická výměna informací za rok 2017 ve vztahu k nadnárodním společnostem, tzv. Zpráva podle zemí. Automatická výměna informací o přeshraničních uspořádání, která se mají oznamovat, poprvé proběhne do 31. října 2020.

Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

Tabulka č. 29: Mezinárodní pomoc při vymáhání

k 31. 12. příslušného roku

		2014		2015		2016		2017		2018	
		počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)
Tuzemské	k vymáhání	81	539,0	265	933,6	215	949,0	363	471,2	428	536,4
	vymoženo	31	4,4	96	10,1	59	7,4	60	40,0	64	8,8
Zahraniční	k vymáhání	155	291,4	223	393,3	434	5 664,3	346	633,6	319	325,3
	vymoženo	89	25,9	83	271,2	124	54,2	53	23,8	42	34,5

Pro vyjádření částek byl použit průměrný kurz devizového trhu ČNB.

V roce 2018 byla poprvé prolomena hranice jednoho tisíce případů, celkem bylo vyřizováno 1 015 nových případů. Vysoký nárůst vykázaly zejména tuzemské žádosti o vymáhání, a to o 17,9 %, u žádostí o informace se jedná dokonce o dvojnásobný nárůst. O 13,8 % narostly i zahraniční žádosti o informace. Počet žádostí o doručení stagnoval. K nárůstu počtu odchozích žádostí o vymáhání přispívá i intenzivní využívání možnosti vymáhání nároků na vrácení přeplatku na DPH, uplatňovaných tuzemskými daňovými dlužníky v zahraničí (EU). Tyto žádosti tvořily téměř 2/3 celkového objemu odchozích žádostí o vymáhání. Celkově vyrovnaná bilance počtu tuzemských a zahraničních žádostí pokračovala i v roce 2018.

Oproti minulému roku došlo k velmi výraznému poklesu inkasa, které finanční správa obdržela za rok 2018 ze zahraničí (ze 40 mil. Kč na 8,8 mil. Kč). Propad byl způsoben především mimořádně vysokým jednorázovým výtěžkem z vymáhání v roce 2017 (22,7 mil. Kč), který se týkal zajištění pohledávek. Naopak do zahraničí bylo převedeno o cca 10,7 mil. Kč více než v roce 2017, celková suma za rok 2018 činila 34,5 mil. Kč.

Zdaňování nadnárodních podniků, převodní ceny

V této oblasti finanční správa v roce 2018 pokračovala v aktivním zkoumání nastavení cen u transakcí mezi spojenými osobami ve smyslu § 23 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Za tímto účelem byly aktualizovány pokyny k převodním cenám, a to Pokyn GFR D-32 (nahradil Pokyn D-333), který se zabývá problematikou závazných posouzení k převodním cenám a nově i závaznými posouzeními k alokaci zisku stálým provozovněm. V následujícím roce bude následovat nahrazení Pokynu D-332 (základní pokyn k převodním cenám obsahující hlavní principy oceňování skupinových transakcí) a zveřejnění překladu novely Směrnice o převodních cenách (ve znění z roku 2017), který byl v průběhu roku 2018 připravován.

Dále se finanční správa zaměřila také na problematiku vzniku stálých provozoven daňových nerezidentů. Pro účely správného přisouzení zisků stálým provozovněm byla od 1. ledna 2018 zavedena možnost požádat tuzemského správce daně o závazné posouzení způsobu určení základu daně. Za rok 2018 bylo podáno 21 žádostí o závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednávaná mezi spojenými osobami (podle § 38nc ZDP) a bylo řešeno 28 případů mezinárodních dohodovacích řízení ve vztahu k zamezení dvojímu zdanění.

V roce 2018 byl zahájen projekt vzdělávání v oblasti převodních cen se zaměřením na finanční transakce financovaný z prostředků EU v rámci podpůrného programu strukturálních reforem SRSS (Structural Reform Support Services), který pokračuje i v roce 2019.

Obecně se v oblasti kontroly převodních cen finanční správa v průběhu roku 2018 i nadále soustředila primárně na zabránění odlivů zisků pomocí transakcí mezi spojenými osobami do zahraničí, zejména do zemí s preferenčním daňovým režimem. Doměrky v oblasti převodních cen měly v roce 2018 rostoucí tendenci, pokud jde o doměření daně, tak se jednalo téměř o 1,2 mld. Kč, a zejména pak o snížení daňových ztrát, a to více než o 12 mld. Kč. Nejčastější problémy finanční správa zjišťuje v nesprávně nastavené cenotvorbě v závislosti na funkčním a rizikovém profilu, v daňové uznatelnosti i ocenění vnitropodnikových služeb (např. manažerských), ve vnitroskupinovém financování a v platbách za nehmotný majetek.

Mezinárodní spolupráce při správě DPH

Mezinárodní spolupráce při správě DPH se odehrává především v rámci stanoveném Nařízením Rady (EU) č. 904/2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti DPH, upřesněném dále Prováděcími nařízeními Komise (EU) č. 79/2012 a 815/2012 a zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Základním informačním zdrojem je databáze VIES (VAT Information Exchange System), která zpřístupňuje členským státům údaje ze souhrnných hlášení mezi sebou: informace plátců o provedených tzv. intrakomunitárních dodáních zboží a informace plátců i identifikovaných osob o poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby. Počty subjektů podávajících souhrnné hlášení rostou, mezi lety 2017 a 2018 se zvýšil jejich počet o 3,8 % a u identifikovaných osob dokonce o 19,6 %.

Významnou součástí mezinárodní spolupráce je také výměna informací o konkrétních intrakomunitárních transakcích, která probíhá na žádost, nebo formou tzv. spontánních informací zasílaných do zahraničí k případnému využití. Celkem takovýchto výměn v roce 2018 proběhlo 2 724 ve směru příchozím do ČR z jiných členských států (pokles o třetinu) a 3 171 ve směru odchozím z ČR do zahraničí (pokles o 10 %). Pro zrychlení a zefektivnění výměny informací se v regionech po obou stranách hranice se Slovenskem a Polskem v roce 2018 rozvíjela tzv. přímá přeshraniční spolupráce, v jejímž rámci se podařilo mimo jiné podstatně urychlit získávání informací a která napomohla při řešení případů s daňovými úniky v řádu stovek milionů korun.

V roce 2018 probíhala intenzivní jednání na přípravě Společného prohlášení o úmyslu týkající se přímé přeshraniční výměny informací v oblasti DPH mezi Ministerstvem financí a Generálním finančním ředitelství a Ministerstvem financí Spolkové republiky Německo, které bude účinné od roku 2019. Bilaterální spolupráce mezi českými a slovenskými orgány finanční správy bude nově probíhat také na základě Dohody mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Slovenské republiky o automatické výměně informací v oblasti daně z přidané hodnoty, která byla podepsána dne 5. října 2018.

FS v souladu se Směrnicí Rady 2006/11/ES také zajišťuje vrácení DPH osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě (§ 82, 82a a 82b zákona o DPH). Vrácení daně z jiných členských států probíhá na základě žádostí podaných elektronicky na stránce www.daneelektronicky.cz, žádosti přicházející do ČR zpracovává FÚ pro hlavní město Prahu pomocí systému ADIS. Počet žádostí o vrácení mírně narůstá, v roce 2018 jich do ČR přišlo 29 630 a do jiných členských států jich odešlo 30 813. Žádosti se (v obou směrech) nejčastěji týkají sousedních zemí.

V roce 2018 se také rozvíjelo používání režimu jednoho správního místa (MOSS), který usnadňuje výběr DPH u vybraných služeb – elektronických, telekomunikačních nebo rozhlasového a televizního vysílání – poskytovaných na území EU. Ke konci roku 2018 bylo v ČR v tomto režimu registrováno téměř 600 subjektů (572 z ČR a 23 ze zemí mimo EU). Pro ČR byla prostřednictvím tohoto režimu vybrána daň ve výši 42 175 945,12 EUR, což je nárůst o 29,6 % oproti minulému roku, a naopak do jiných členských států z ČR směřovala vybraná daň ve výši 8 203 172,75 EUR, o 7,8 % více než v roce 2017.

Mezinárodní spolupráce daňových správ

Jako každý rok, tak i v roce 2018 byly plněny závazky a povinnosti vyplývající z členství ČR v Evropské organizaci daňových správ (IOTA). Po šesti letech se v ČR konalo setkání nejvyšších představitelů daňových správ členských zemí Visegrádské šestky. V rámci programu Fiscalis se v roce 2018 FS opět podílela na organizačním zajištění několika různorodých akcí v ČR, z nich největší byl odborný workshop za účasti více než šedesáti zástupců členských a kandidátských zemí EU. Proběhlo i několik pracovních setkání, zaměřených na specifické oblasti činnosti daňové správy, mezi českou a slovenskou FS, která byla realizována v rámci sjednané mezinárodní smlouvy.

Mezinárodní spolupráce v celní správě

Mezinárodní dohody

Ve sledovaném období došlo ke splnění náležitostí pro vstup v platnost Smlouvy mezi Českou republikou a Brazílskou federativní republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách, podepsané v Praze dne 1. listopadu 2012. Smlouva vzhledem k výměně diplomatických nót vstoupila v platnost dne 30. ledna 2019.

Rovněž v průběhu roku 2018 probíhala komunikace o možnosti sjednání nové Smlouvy mezi ČR a Běloruskem v oblasti celnictví, další kroky směrem ke sjednání Smlouvy se předpokládají i v průběhu roku 2019.

Nadále pokračovaly práce na ratifikaci Protokolu o odstranění nezákonného obchodu s tabákovými výrobky k Rámcové úmluvě Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku.

V roce 2018 probíhala závěrečná jednání s Argentinskou republikou o podobě finálního textu Smlouvy mezi ČR a Argentinskou republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách.

V Pekingu bylo dne 9. února 2018 podepsáno Memorandum o porozumění mezi celními správami ČR a Číny, které má za cíl zvýšit účinnost při využívání existujících právních nástrojů spolupráce. A také proběhla komunikace o případném sjednání Memoranda o porozumění mezi celními správami ČR a Iránu, textové znění však k termínu zveřejnění této zprávy dojednáno nebylo.

Mezinárodní spolupráce celních správ

Program Customs 2020

Jedná se o program EU, který je zaměřen na podporu a rozvoj činnosti celních správ členských zemí EU s cílem jednotného a účinného provádění celních předpisů, včetně implementace metod odpovídajících novým trendům v celní oblasti. Realizace programu je definována ročním plánem, schváleným vždy v lednu daného roku. V kalendářním roce 2018 bylo z programu Customs 2020 vyčerpáno celkem 214,7 tis. EUR, včetně DPH. Čerpané prostředky se vztahují jak na zabezpečení účasti zaměstnanců celní správy v zahraničí, tak i pokrytí organizačních nákladů souvisejících s pořádáním akcí v České republice.

Zajišťování organizace mezinárodních akcí

V průběhu roku 2018 proběhly následující mezinárodní akce:

- zasedání projektových skupin, např. UCC a centralizované celní řízení, „Guidance for Rules of Origin in CETA“, skupiny k sazebnímu zařazení zboží dle harmonizovaného systému kombinované nomenklatury/kapitola mechanické a různé, skupiny k elektronizaci vrácení daně z přidané hodnoty cestujícím ze třetích zemí při vývozu zboží, skupiny na problematiku IT a celních rozhodnutí, skupiny SAMANCTA CLEN ke vzorkovacím kartám,
- zasedání pracovní skupiny zástupců celně-technických laboratoří členských zemí EU,
- seminář zaměřený na problematiku služební kynologie CLEP,
- francouzsko-české kolokvium na Francouzském institutu pod záštitou francouzského velvyslance v ČR a GŘ CS na téma e-commerce,
- jednání zástupců CS zemí Visegrádské skupiny k problematice hazardu, dále též v oblasti podhodnocení zboží a zasedání generálních ředitelů Celních správ zemí Visegrádské skupiny,
- návštěva prezidenta německého Celního kriminálního úřadu,
- jednání generálního ředitele GŘC s ředitelkou Europolu paní Catherinou De Bolle,
- první jednání expertního týmu se zaměřením na nové přístupy k rozvoji a provozu celních informačních systémů,
- workshop zaměřený na problematiku následných kontrol,
- jednání projektového týmu zástupců české a gruzínské celní správy a pokračování v realizaci projektu „Zvýšení kapacit a efektivity gruzínské kynologické služby“.

Mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti porušování předpisů

Od zahraničních celních orgánů obdržela celní správa celkem 190 žádostí o vzájemnou administrativní pomoc, které obsahovaly především žádosti o ověření pravosti celních a obchodních dokladů, prověření deklarované celní hodnoty, existence subjektů a další. Nejvíce žádostí bylo obdrženo z Ukrajiny, Ruska, Arménie a Polska. Naopak CS odeslala celkem 71 žádostí o administrativní pomoc, které požadovaly prověření pravosti faktur, celní hodnoty a existence deklarovaných subjektů. Administrativní spolupráce proběhla celkem s 23 státy, přičemž nejvíce jich bylo odesláno do Čínské lidové republiky v návaznosti na opatření proti dovozům podhodnoceného zboží.

V rámci mezinárodní spolupráce celní správa vyřizovala také upozornění na možná porušování celních předpisů, ve formě takzvaných MA zpráv, která jsou jednotlivým členským státům EU zasílána Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF). V roce 2018 bylo přijato od OLAF celkem 50 nových MA zpráv nebo dodatků zpráv již dříve vydaných.

Mimo jiné aktivity se celní správa zapojila i do společných celních operací, které byly organizovány jednotlivými členskými státy EU ve spolupráci s OLAF, Europolem a třetími zeměmi. Tyto společné celní operace byly zaměřeny zejména na odhalování:

- nelegálních dovozů textilních výrobků a oblečení z Číny,
- nabídky padělaného zboží a internetového pirátství na internetu a sociálních sítích.

Úloha a výsledky celní správy v rámci struktur EU v oblasti celní spolupráce

V rámci Pracovní skupiny pro celní spolupráci Rady EU se aktivity zaměřily převážně na implementaci 9. Akčního plánu pro období let 2018–2019. Dalším stěžejním tématem bylo hlubší zapojení celních správ členských států EU do zajištění vnitřní bezpečnosti, ať již v oblasti boje proti závažnému a organizovanému zločinu tak i proti terorismu. Na národní úrovni pokračovala intenzivní kooperace s Odborem mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR.

Mezinárodní spolupráce v oblasti spotřebních daní

Agenda mezinárodní spolupráce zahrnuje například poskytování údajů z národní a evropské databáze SEED (Systém pro výměnu dat o daňových subjektech), která obsahuje údaje o daňových subjektech v rámci EU obchodujících s vybranými výrobky podléhajícími spotřební dani. Dále pak administrace dotazů a informací, které jsou vyřizovány v modulu mezinárodní spolupráce systému EMCS (Elektronický systém pro dopravu a sledování výrobků podléhajícími spotřební dani). V roce 2018 byl v EMCS implementován částečný automatický překlad z a do anglického jazyka, čímž došlo k poklesu manuálního zpracování zpráv o kontrole z ČR do EU a opačně. Komunikace ČR ve všech dalších oblastech je vůči jiným členským zemím EU objemově stabilní. Pokračuje intenzivní operativní výměna informací s jinými členskými zeměmi v rámci kontrol vybraných výrobků prováděných v průběhu dopravy po území České republiky.

V roce 2018 pokračovala činnost v rámci pracovní skupiny Evropské komise se zaměřením na vývoj celoevropského systému EMCS.

V červnu 2018 organizovala celní správa seminář pod záštitou agentury EU, CEPOL, se zaměřením na boj proti podvodům v oblasti SPD. Účastnilo se jej 26 zástupců celních, policejních a finančních orgánů z 19 členských zemí EU.

12. Informatika

Informatika ve **finanční správě**

Automatizovaný daňový informační systém (dále též „ADIS“)

Daňový informační systém finanční správy je každoročně upravován na základě legislativních změn, a to v oblasti daňových zákonů, ale i ostatních změn v legislativě, které správu daní ovlivňují. Jedná se o technickou podporu FS s celorepublikovou působností, která sestává z dílčích modulů pro činnost správce, např. registr daňových subjektů, zpracování daňových tvrzení/hlášení, společné průřezové činnosti pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků a moduly systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu FS a podpory služeb Daňového portálu. Součástí systému je také projekt Elektronické evidence tržeb. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací v oblasti přímých i nepřímých daní.

Finanční správa v uplynulém období realizovala možnost zaplatit platební kartou správné poplatky, dobrovolné úhrady dlužných daní a exekuční platby. Správce daně přijímá platební karty vydávané asociacemi Visa a MasterCard. Možnost placení daní a cel platební kartou přinesla novela daňového řádu účinná od 1. července 2017.

V oblasti **vymáhání** byla zapracována automatizovaná evidence vyrozumění o výši daňového nedoplatku podle § 153 odst. 3 daňového řádu a zároveň byla vytvořena funkce pro odesílání obecné písemné informace e-mailem nebo SMS.

Přijetím zákona č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku, byly v oblasti **evidence kontrol a kontrolních úkonů** zapracovány úpravy, které umožní evidenci kontrol, kontrolních postupů a vyhledávací činnosti související se zavedením institutu prokazování původu majetku.

V oblasti **evidence tržeb** bylo realizováno doplnění GPS souřadnic k adresnímu bodu evidovaných adres provozoven poplatníků podléhajících evidenci tržeb, možnost ověření údajů účtenky, která obsahuje PKP ve vztahu k poplatníkovi, rozšíření webové služby o novou operaci, která bude používána CA EET pro ověření platnosti DIČ poplatníka EET v rámci ověřování žádosti o vydání následného certifikátu poplatníka.

V oblasti **mezinárodní spolupráce při správě daní** byla v roce 2018 spuštěna druhá část nové aplikace pro mezinárodní reporting v oblasti přímých daní „Aplikace Country by Country“ (CbCR), a to ve formě zavedení formuláře pro Oznámení CbCR na portále finanční správy pro reporting českých subjektů. Nově bylo implementováno připojení ke komunikačnímu kanálu EU – Speed2 CTS pro automatické zasílání zpráv a výměn se státy OECD, které nejsou členy EU. V oblasti **mezinárodní výměny informací – nepřímé daně** došlo k rozšíření systému VIES o informace TNA "Transaction Network Analysis".

V souvislosti se zapracováním legislativních změn dle nařízení EU č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (eIDAS), byla provedena registrace Daňového portálu a následné napojení na Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci (NIA). Dále byla provedena aktivace na Portálu občana.

Ostatní informační systémy

Ve sledovaném období byl zajištěn vývoj, provoz a technická podpora těchto aplikačních informačních systémů: ANET, AVIS^{ME}, AVMRS, ESEV, IDEA, NEMExpress, PAPR a VEMA.

Mimo vyjmenované byly provozovány i další vnitřní specializované aplikace, webové stránky finanční správy a do ostrého provozu byl nasazen Service Desk pro vnitřní procesy organizace, a to včetně podpory aplikace ADIS (Automatizovaný daňový informační systém).

Informatika v celní správě

Celní a daňové informační systémy

Ve sledovaném období byla u IT systémů výrazně posilována digitalizace procesů a realizace předávání dat mezi celní správou a dalšími státními orgány elektronicky. U projektu „Celní kodex Unie – elektronizace celního řízení“ byla v rámci strukturálních fondů EU zrealizována veřejná zakázka na cPortál. Jedná se o vybudování moderního portálu CS, který zprostředkuje úplné elektronické podání a elektronickou komunikaci směrem k celní správě fyzickými a právníckými osobami, orgány veřejné moci, případně ověření vůči Evropské unii.

Bezpečnost informačního systému celní správy (dále též „ISCS“)

V roce 2016 byla provedena v rámci CS srovnávací analýza k ověření souladu prostředí ISCS s požadavky zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZKB“), a z externích auditů dle normy ISO/IEC 27001 - ISMS a ZKB provedených v roce 2017.

Na základě zjištění analýzy probíhá od roku 2016 implementace doporučených chybějících bezpečnostních opatření. V roce 2018 byla implementace směřována zejména do oblasti organizačních opatření, a to zejména do restrukturalizace a novelizace bezpečnostní dokumentace, kde byly dokončeny a formalizovány Politiky pro jednotlivé dílčí oblasti kybernetické bezpečnosti, analýzy rizik a do oblasti kontinuity provozu. Dále pokračovala implementace technických opatření, např. realizace projektu šifrování přenosných zařízení (flash), implementaci opatření na úrovni komunikační infrastruktury (segmentace sítí, šifrování síťového provozu, projekt implementace protokolu 802.1x) a zvýšení bezpečnosti výměnou síťových prvků s ukončenou podporou za nové vč. licenci a podpory.

Realizace projektu bezpečnostního monitoringu ISCS a vyhodnocení kybernetických událostí a bezpečnostních incidentů je další významný projekt CS, díky kterému bylo pořízeno a implementováno centrální úložiště logů (LogManagement), kam budou postupně soustředěny informace o činnosti všech klíčových komponent ISCS a nastavena pravidla pro vyhodnocování událostí.

Technické zajištění informačních systémů

Dne 1. ledna 2018 byl zahájen pilotní provoz aplikace ETR (Elektronické trestní řízení) a v průběhu roku následně probíhalo rozšifrování funkcí ETR, kde se jednalo zejména o napojení na spisovou službu a funkcionalitu lustrací zájmových subjektů.

V průběhu roku 2018 byl realizován projekt nákupu prostředků pro ukládání kryptografických klíčů (HSM – hardware security module) a jejich napojení na aplikace ECR brána a Spisová služba. Funkce pečetění zpráv na ECR bráně byla dále doplněna o přikládání kvalifikovaných časových razítek. HSM v CS slouží jako bezpečné úložiště pro elektronický certifikát pro vytváření kvalifikované pečeti a v současné době se na ECR bráně a Spisové službě vytváří více než 1,3 milionu pečeti měsíčně.

V oblasti společného systémového rozhraní na CCN síti byla realizována řada bezpečnostních změn. Jednalo se zejména o zavedení nových CCN certifikátů s rozšířeným šifrováním SHA-2 a TLS1.2 a zavedení mechanismu expirace uživatelských účtů v CCN2 aplikacích. Byla realizována technická opatření za účelem zvýšení datové propustnosti CCN sítě.

13. Personalistika

Pro rok 2018 byla struktura zaměstnanců **finanční správy** dle činností získána z aplikace OSIRIS. Tato aplikace slouží jako nástroj pro sledování vykonávaných činností na systemizovaných místech v orgánech Finanční správy ČR. Aplikace OSIRIS byla zavedena zejména z důvodu, že stávajícím personálním informačním systémem VEMA nelze zabezpečit sledování vykonávaných činností s rozpadem například na jednotlivé druhy daní. Aplikace vznikla začátkem roku 2016 a byla postupně vyvíjena a naplňována daty. V roce 2017

docházelo k postupnému vyhodnocování zadávaných činností a vytváření nové metodiky číselníků pro jednotlivé orgány Finanční správy České republiky tak, aby byly jasně vymezeny vazby na jednotlivé útvary a oblasti vykonávaných činností. Dne 15. října 2018 došlo k ukončení pilotního provozu a spuštění ostrého provozu.

V průběhu tvorby nové metodiky probíhala rovněž jednání mezi Ministerstvem financí a Generálním finančním ředitelstvím, na jejichž základě byly provedeny dílčí úpravy tak, aby nový číselník činností byl maximálně kompatibilní s klasifikací dle ISORA a rovněž, aby byly poskytnuty relevantní údaje pro výpočet ekonomických ukazatelů efektivity Finanční správy České republiky. Z těchto důvodů také bylo finanční správou, po konzultaci s Ministerstvem financí, zavedeno rozdělení na oblasti daňové a další (nebo též nedaňové) činnosti a podpůrné činnosti.

Tabulka č. 30: Struktura zaměstnanců finanční správy podle činností
průměrný přepočtený počet zaměstnanců k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti		14 316	14 584	14 537	14 736	14 356,3
	Registrace a činnosti pro poplatníka	589	623	613	619	678,0
	Vyměrování a placení daní	5 390	5 333	5 392	5 451	6 007,7
	Kontrola, vyhledávání a další způsoby verifikace	2 822	2 943	2 960	3 032	3 256,2
	Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	851	889	889	900	1 028,0
	Spory a odvolání	157	158	181	190	171,8
	Další činnosti související s výběrem daní	2 683	2 770	2 644	2 669	1 702,2
	Podpůrné činnosti související s výběrem daní (vnitřní administrativní, HR, IT atd.)	1 824	1 868	1 858	1 875	1 512,4
Zaměstnanci zajišťující další činnosti		719	679	837	783	1 183,7
	Hlavní činnosti (v tom zahrnuta také cenová kontrola, správa dotací, EET)	638	602	743	695	1 059,0
	Související podpůrné činnosti (vnitřní administrativní, HR, IT atd.)	81	77	94	88	124,7
CELKEM		15 035	15 263	15 374	15 519	15 540,0

Zejména z výše uvedeného důvodu, kdy byla poprvé využita data z aplikace OSIRIS, je možné v roce 2018 vykazovat hodnoty s přesností na jedno desetinné místo a dále dochází oproti roku 2017 ke značným rozdílům u některých ukazatelů. Skokové rozdíly jsou způsobeny detailnějším rozdělením činností u vedoucích pracovníků, kdy se jejich činnost vypočítává z činností uvedených u podřízených míst a tímto jsou i činnosti vykazované na místech vedoucích oddělení rozpočítány do ostatních definovaných ukazatelů, nikoli do dříve uváděné položky řízení oddělení.

Tabulka č. 31: Struktura zaměstnanců finanční správy

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Evidenční stav	15 062	15 282	15 405	15 550	15 571
z toho: ženy	80,0 %	80,1 %	80,5 %	80,7 %	80,7 %
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	7,6 %	8,8 %	9,6 %	10,5 %	8,6%
odchody	7,5 %	7,3 %	8,4 %	9,0 %	7,9 %
Vzdělání					
vysokoškolské	41,6 %	43,2 %	44,4 %	45,7 %	46,7 %
středoškolské	58,2 %	56,7 %	55,4 %	54,2 %	53,2 %
základní	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Věková struktura*					
méně než 25 let	1,7 %	1,7 %	1,5 %	1,4 %	1,1 %
25–34	11,1 %	11,7 %	11,8 %	11,9 %	11,8 %
35–44	27,8 %	27,2 %	26,7 %	26,1 %	24,1 %
45–54	35,0 %	34,8 %	34,8 %	35,3 %	36,2 %
55–64	23,6 %	23,6 %	24,0 %	24,0 %	25,2 %
65 a více	0,9 %	1,0 %	1,2 %	1,3 %	1,6 %
průměr	46,4	46,4	46,6	46,8	47,3
Zaměstnanci v pracovním a služebním poměru*					
méně než 5 let	19,4 %	22,9 %	24,0 %	25,4 %	24,8 %
5–9 let	15,9 %	13,7 %	12,6 %	12,0 %	12,1 %
10–19 let	34,5 %	31,7 %	28,8 %	27,7 %	27,8 %
více než 20 let	30,2 %	31,7 %	34,6 %	34,9 %	35,3 %
Počet systemizovaných míst skutečnost k 31. 12.	15 216	15 766	16 120	16 300	16 300
Průměrný měsíční plat v Kč	26 657	28 754	32 418	36 650	38 734

*Struktura zaměstnanců dle ISORA.

K 31. prosinci 2018 činil evidenční počet zaměstnanců finanční správy 15 571, z toho značný podíl ve výši 80,7 % tvořily, obdobně jako v předchozích obdobích, ženy. Z celkového evidenčního počtu bylo 14 551 zaměstnanců ve služebním poměru a 1 020 zaměstnanců v pracovním poměru. Počet zaměstnanců v pracovním poměru zahrnuje i zaměstnance vykonávající správní činnosti podle § 5 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZSS“), kteří jsou přijati na dobu určitou podle pracovních předpisů na systemizovaném služebním místě, např. jako zástup za státního zaměstnance na mateřské nebo rodičovské dovolené. V roce 2018 bylo do služebního a pracovního poměru přijato celkem 1 339 zaměstnanců. Služební a pracovní poměr byl ukončen s 1 233 zaměstnanci. Z hlediska dosaženého vzdělání v roce 2018 nadále převažovala s 53,2 % část zaměstnanců se středoškolským vzděláním. Průměrný věk zaměstnanců finanční správy v roce 2018 činil 47,3 let.

Schválený počet systemizovaných míst byl ke konci roku 2018 obsazen z 95,5 %, což meziročně představuje zvýšení o 0,1 %. Tuzemský pracovní trh se v roce 2018 blížil ke stavu plné zaměstnanosti, celková nezaměstnanost se pohybovala pod svou přirozenou mírou, avšak s rozdíly mezi jednotlivými regiony. Značné zvýšení počtu volných pracovních míst v ČR má za následek neobsazenost služebních míst finanční správy ve velkých městech, jako je například Brno, Ostrava, a především Praha. Naopak minimální neobsazenost je vykázána orgány finanční správy v malých obcích, kde je konkurenceschopnost finanční správy jako zaměstnavatele dostatečně silná.

Tabulka č. 32: Struktura zaměstnanců celní správy podle činností
průměrný přepočtený počet zaměstnanců k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017	2018
Správa spotřebních daní		1 608,8	1 632,4	1 652,8	1 715,3	1 715,2
	Registrace a činnosti pro poplatníka (včetně povolení)	57,8	60,1	65,3	58,0	56,3
	Vyměřování a placení daní	172,1	152,7	203,4	220,5	228,7
	Kontrola , vyhledávání a další způsoby verifikace (včetně zajišťování zboží)	436,5	413,1	420,1	471,6	438,0
	Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	25,1	24,0	37,5	30,7	32,8
	Spory a odvolání (včetně správního trestání)	68,9	69,4	72,3	71,2	75,2
	Další činnosti související s výběrem daní (včetně metodické činnosti)	298,5	331,8	301,0	301,2	321,3
	Podpůrné činnosti související s výběrem daní (vnitřní administrativa, HR, IT atd.)	549,9	581,3	553,2	562,1	562,9
Správa cel		1 504,4	1 503,1	1 570,4	1 534,0	1 553,7
	Registrace a činnosti pro celní subjekty, včetně povolení	74,7	63,9	56,8	50,7	52,0
	Vyměřování a placení cla a daní	468,1	447,7	480,4	502,9	464,6
	Kontrola , vyhledávání a další způsoby verifikace, včetně zajišťování zboží	238,2	227,1	276,3	228,2	270,4
	Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	9,9	9,1	13,9	12,0	12,8
	Spory a odvolání , včetně správního trestání	39,7	39,9	41,6	44,1	43,1
	Další činnosti související s výběrem cel a daní, včetně metodické činnosti	156,5	170,8	177,5	160,5	168,6
	Podpůrné činnosti související s výběrem cel (vnitřní administrativa, HR, IT atd.)	517,3	544,6	523,9	535,6	542,2

průměrný přepočtený počet zaměstnanců k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Ostatní činnosti	2 260,8	2 261,4	2 170,9	2 259,7	2 387,1
Registrace a činnosti pro ostatní subjekty, včetně povolení	15,4	26,5	29,9	25,7	27,5
Placení poplatků a pokut , včetně pořizování předpisů dělené správy	92,5	85,3	78,8	74,0	75,6
Kontrola , vyhledávání, trestní prověřování a další způsoby verifikace, včetně zajišťování zboží	952,1	895,2	798,2	881,7	990,8
Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	186,4	170,5	226,4	197,3	206,9
Spory a odvolání , včetně správního trestání	80,0	83,4	83,6	93,8	92,6
Další činnosti související s ostatními činnostmi, včetně metodické činnosti	282,0	304,9	279,4	292,0	298,3
Podpůrné činnosti související s ostatními činnostmi (vnitřní administrativa, HR, IT)	652,4	695,6	674,6	695,2	695,4
CELKEM	5 374,0	5 396,9	5 394,1	5 509,0	5 656,0

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců **celní správy** meziročně vzrostl o 2,7 %, posílení počtu zaměstnanců se přitom projevilo zejména v ostatních činnostech celní správy, jako je kontrola, vyhledávání atd. (nárůst o 12,4 %). U správy cel souhrnně došlo k meziročnímu mírnému nárůstu (o 1,3 %). V rámci této skupiny činností došlo zejména k posílení počtu zaměstnanců u kontroly a vyhledávání (o 18,4 %), naopak o 7,6 % klesl počet zaměstnanců na vyměřování a placení cla a daní. U skupiny činnosti správa daní byl celkový přepočtený počet zaměstnanců meziročně stabilní a podíl této skupiny na celkovém počtu zaměstnanců celní správy tak poklesl o 0,8 % (na 30,3 %). V rámci této skupiny došlo meziročně k přesunům zaměstnanců, posíleny byly další činnosti a vyměřování a placení daní, počet zaměstnanců naopak o 7,2 % poklesl u kontroly a vyhledávání.

Tabulka č. 33: Struktura zaměstnanců celní správy

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Evidenční stav	5 421	5 415	5 442	5 646	5 776
z toho: ženy	32,5 %	32,7 %	33,8 %	34,4 %	35,3 %
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	4,3 %	3,9 %	5,4 %	7,8 %	7,6 %
odchody	3,5 %	4,1 %	5,2 %	4,9 %	5,5 %
Vzdělání					
vysokoškolské	38,6 %	38,6 %	39,7 %	41,1 %	41,5 %
středoškolské	61,1 %	61,1 %	59,9 %	58,6 %	57,8 %
základní	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,8 %

k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017	2018
Věková struktura*					
méně než 25 let	1,4 %	1,5 %	1,7 %	2,4 %	2,8 %
25–34 let	14,6 %	13,2 %	13,0 %	13,8 %	14,9 %
35–44 let	41,4 %	38,4 %	34,7 %	31,4 %	28,9 %
45–54 let	33,2 %	36,5 %	39,5 %	40,1 %	40,4 %
55–64 let	8,8 %	9,8 %	10,4 %	11,4 %	12,2 %
65 a více let	0,5 %	0,6 %	0,7 %	0,9 %	0,9 %
průměr	42,9	43,5	44,6	44,2	44,7
Zaměstnanci v pracovním a služebním poměru*					
méně než 5 let	10,5 %	11,5 %	13,9 %	19,8 %	21,3 %
5–9 let	15,0 %	13,1 %	9,7 %	10,0 %	7,7 %
10–19 let	33,8 %	30,6 %	28,4 %	26,1 %	22,5 %
více než 20 let	40,7 %	44,8 %	48,0 %	44,1 %	48,6 %
Počet systemizovaných míst skutečnost k 31. 12.	5 727	5 727	5 895	6 259	6 303
Průměrný měsíční plat					
civilní zaměstnanec v Kč	25 389	27 518	28 284	31 532	33 096
celník v Kč	34 751	36 367	38 229	45 349	48 970

*Struktura zaměstnanců dle ISORA.

K 31. prosinci 2018 bylo v celní správě evidováno celkem 5 776 zaměstnanců, z toho 2 038 bylo žen, což představuje cca 35% podíl z celkového počtu zaměstnanců. Během roku 2018 bylo nově přijato celkem 439 zaměstnanců a současně s tím však bylo zaznamenáno 316 odchodů zaměstnanců, což představuje celkové navýšení obsazenosti o 123 zaměstnanců CS. Z hlediska věkové struktury byl v roce 2018 dominantní podíl zaměstnanců od 35 let do 54 let, průměrný věk již třetím rokem přesahuje hranici 44 let. Ve struktuře zaměstnanců podle dosaženého vzdělání i nadále vykazují největší zastoupení zaměstnanci se středoškolským vzděláním, 57,8 %.

K 1. lednu 2018 byla navýšena systemizace o 42 systemizovaných míst v kategorii celník a 2 systemizovaná místa v kategorii občanský zaměstnanec. Schválený počet systemizovaných míst podobně jako evidenční stav zaměstnanců v celní správě již tři roky mírně roste a ke konci roku 2018 byl obsazen z 91,6 %. V roce 2017 byla místa obsazena z 90,2 %, což meziročně představuje zvýšení obsazenosti o 1,4 %. Neobsazenost systemizovaných míst byla v roce 2018 způsobena vysokou mírou zaměstnanosti na českém pracovním trhu. Dále se projevil i vliv výše reálného ročního příjmu v soukromém sektoru.

14. Hospodaření

Celkové příjmy finanční správy meziročně vzrostly o 58 151 mil. Kč (7,3 %), z toho daňové příjmy činily 99,9 %. V roce 2018 financovala finanční správa své potřeby ve stejném režimu jako v předchozích letech. Pokračovalo centralizované zajišťování nákupů vybraných komodit v rámci resortu MF (automobilů, spotřebního materiálu, ICT, kancelářských potřeb, atd.). Z celkových uskutečněných výdajů ve výši 12 097 mil. Kč

tvorily kapitálové výdaje celkem 401 mil. Kč a běžné výdaje 11 695 mil. Kč. Celkové výdaje FS se meziročně zvýšily o 261 mil. Kč (2,2 %), tento nárůst byl způsoben vyšším čerpáním běžných výdajů, hlavně výdajů na platy a příslušenství. Celkové příjmy FS v kapitole 312 se meziročně snížily o 68 mil. Kč (10,7 %). Pokles byl způsoben snížením přijatých sankčních plateb o 71 mil. Kč a částečně kompenzován zvýšením daňových příjmů o necelých 8 mil. Kč.

Tabulka č. 34: Hospodaření finanční správy

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Příjmy celkem	639 063	670 268	732 322	795 634	853 785
z toho: Daňové příjmy celkem	638 594	668 615	731 265	795 040	853 267
v tom: Příjmy kapitoly 398 -VPS ¹⁾	638 556	668 587	731 233	795 004	853 223
Příjmy kapitoly 312 - MF	38	28	32	36	44
z toho: Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF²⁾	469	1 653	1 057	594	518
Výdaje celkem	8 320	9 218	10 330	11 836	12 097
z toho: Běžné výdaje celkem	7 766	8 742	9 506	11 151	11 695
v tom: Platy zaměstnanců celkem	4 791	5 263	5 941	6 794	7 218
Ostatní platby za provedenou práci celkem	12	5	8	9	5
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1 630	1 789	2 021	2 310	2 454
Převod FKSP	48	53	90	136	144
Sociální dávky celkem	0	0	0	0	
v tom: Ostatní běžné výdaje celkem	1 285	1 632	1 445	1 902	1 875
v tom: výdaje na ICT	480	665	475	899	873
z toho: Kapitálové výdaje celkem	554	476	824	685	401
v tom: výdaje na ICT	482	396	650	610	266

1) Částky jsou uváděny před rozdělením daňových příjmů dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

2) Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF zahrnují i kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Nárůst platů zaměstnanců ve FS v roce 2018 oproti stejnému období roku 2017 byl způsoben zejména zvýšením platových tarifů o 10 % a s tím nárokového zvýšení příplatku za vedení na základě usnesení vlády č. 674 ze dne 25. září 2017 k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2018 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2019 a 2020. Nárůst je způsoben také nárokovými platovými postupy v platových stupních dle započitatelné praxe, posílením zvláštního příplatku k 1. lednu 2018, změnou osobního příplatku na základě služebního/pracovního hodnocení k 1. březnu 2018 včetně realizace zvýšení platového tarifu o postup v platovém stupni na základě služebního hodnocení dle § 3 odst. 3 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců k 1. dubnu 2018.

Nižší meziroční čerpání výdajů na ICT bylo ovlivněno potřebou alokace prostředků na projekty, které budou realizovány v následujících letech např. na „Serverové technologie pro IS

ADIS“ nebo „Nový daňový systém – analýza a varianty nDIS“. Snížení výdajů na ICT je spojeno také s posunutím některých výdajů až do roku 2019 ať již kvůli smluvně uzavřené fakturaci, nebo pozdržením uzavírání některých navazujících smluv či posunutím termínů realizace u některých projektů. Na úsporu běžných výdajů na ICT se pozitivně projevil vliv resortně uzavíraných smluvních vztahů např. na nižší tarify za telekomunikační služby.

Tabulka č. 35: Hospodaření finanční správy s prostředky ICT

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

Výdaje na ICT	2014	2015	2016	2017	2018
Běžné	480	665	475	899	873
Kapitálové	482	396	650	610	266
CELKEM	961	1 061	1 125	1 509	1 139

V roce 2018 dosáhly celkové příjmy **celní správy** výše 171 478 mil. Kč, což znamená meziroční růst o 6 014 mil. Kč (3,6 %), z toho daňové příjmy činily 98,5 %. Z celkových uskutečněných výdajů ve výši 6 008 mil. Kč tvořily kapitálové výdaje celkem 479 mil. Kč a běžné výdaje 5 529 mil. Kč. Meziroční nárůst výdajů celkem o 588 mil. Kč (10,8 %) byl ovlivněn zejména nárůstem výdajů na platy zaměstnanců a související pojistné a růstem kapitálových výdajů. Na platy zaměstnanců bylo čerpáno 50,8 % celkových výdajů.

Za hlavní faktory, jejichž působením došlo k meziročnímu nárůstu čerpání prostředků na platy/služební příjmy v porovnání s rokem 2017, lze označit nařízení vlády č. 321/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 330/2016 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů pro rok 2017, ve znění nařízení vlády č. 126/2017 Sb., a kterým byly s účinností od 1. listopadu 2017 zvýšeny stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů, a dále nařízení vlády č. 340/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, kterým byly s účinností od 1. listopadu 2017 zvýšeny stupnice platových tarifů pro občanské zaměstnance. Vzhledem k nabytí účinnosti těchto nařízení se promítl tento vliv v roce 2017 pouze částečně a v plném rozsahu ovlivnila tato změna čerpání prostředků na služební příjmy a platy v roce 2018. V závislosti na navýšení objemu prostředků na platy došlo v roce 2018 k navýšení výdajů souvisejících, tzn. povinné pojistné a převod FKSP.

Tabulka č. 36: Hospodaření celní správy

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Příjmy celkem	145 098	154 478	165 329	165 464	171 478
z toho: Daňové příjmy celkem	142 183	151 442	161 188	163 897	168 831
v tom: Příjmy kapitoly 398 – VPS ¹⁾	141 658	150 882	160 604	163 195	168 044
Příjmy kapitoly 312 - MF	525	560	584	702	787
z toho: Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF²⁾	2 915	3 036	4 141	1 567	2 647

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Výdaje celkem	4 131	4 436	5 706	5 420	6 008
z toho: Běžné výdaje celkem	3 848	4 106	5 313	5 032	5 529
v tom: Platy zaměstnanců celkem	2 086	2 207	2 308	2 762	3 054
Ostatní platby za provedenou práci celkem	10	11	9	11	10
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	712	754	788	942	1 041
Převod FKSP	21	22	35	55	61
Sociální dávky celkem	423	432	449	466	520
v tom: Ostatní běžné výdaje celkem	596	680	1 724	796	843
v tom: výdaje na ICT	146	144	173	202	215
z toho: Kapitálové výdaje celkem	283	330	393	388	479
v tom: výdaje na ICT	196	230	158	195	194

1) Částky jsou uváděny před rozdělením daňových příjmů dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

2) Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF zahrnují i kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Na meziročním nárůstu čerpání ostatních běžných výdajů mělo výrazný podíl čerpání prostředků na materiálové výdaje a ostatní nákupy. V rámci materiálových výdajů se na navýšení podílely zejména nákupy prádla, oděvů a obuvi, kam patří především nákup stejnokrojových součástí pro celníky a které ovlivnila novela vyhlášky č. 286/2012 Sb., o vnějším označení, odznacích, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy. Dále v rámci materiálových výdajů měl významný podíl nákup ostatního materiálu pro ostatní činnosti celní správy. Výši ostatních nákupů ovlivnily především výdaje na cestovní náhrady, jejichž nárůst byl zapříčiněn zvýšeným počtem absolvovaných pracovních a služebních cest. Nárůst kapitálových výdajů ovlivnilo zvýšení výdajů na pořízení programového vybavení a rovněž ve významné míře podseskupení položek pořízení dlouhodobého hmotného majetku, kde byly realizovány výdaje na stavební úpravy budov v rámci rekonstrukcí a náklady s tím související. V hospodaření celní správy s prostředky ICT došlo meziročně k mírnému nárůstu.

Tabulka č. 37: Hospodaření celní správy s prostředky ICT

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Běžné	146	144	173	202	215
Kapitálové	196	230	158	195	194
CELKEM	342	374	331	397	409

15. Vztahy s veřejností

Propagace **finanční správy** je zajištěna prostřednictvím internetových stránek, kde je poskytován plný informační servis široké veřejnosti. Intenzivně se využívaly profily FS na sociálních sítích, zejména Facebook, Twitter a Instagram, které se v roce 2018 staly velmi zajímavými zdroji informací pro poplatníky. V roce 2018 se FS zaměřila na příjmy z ubytování

či přepravy osob získané prostřednictvím internetových platforem jako je například Airbnb, Booking, Uber a další. Poskytované informace se dále týkaly novinek a důležitých změn v daňové oblasti, včetně změn týkajících se ZoET, zveřejňované na stránkách www.etrzby.cz. OFS písemně odpověděly na tisíce položených odborných dotazů. Významný podíl na zodpovídání dotazů veřejnosti měla i ePodpora, jejímž prostřednictvím FS zodpovídá dotazy veřejnosti, týkající se Daňového portálu. V roce 2018 bylo tímto způsobem zodpovězeno 18 543 dotazů.

FS v roce 2018 kladla důraz na zvýšení povědomí veřejnosti o své činnosti a na zlepšení vnímání a celkovou image organizace tak, aby se stala atraktivním zaměstnavatelem. V souvislosti s přípravami portálu MOJE daně a dalších kroků byl v roce 2018 proveden průzkum veřejného mínění na téma „Hodnocení Finanční správy českou veřejností“. Průzkum spokojenosti daňových subjektů probíhal v první polovině ledna 2018 mezi 804 respondenty a vyplynulo z něj, že je FS pro většinu dotázaných profesionální institucí, která je důvěryhodná a otevřená veřejnosti.

Propagaci a prezentaci **celní správy** zajišťují největší měrou internetové stránky celní správy, dále měsíčník Clo-Douane a sociální síť Facebook. K rozšíření komunikace s veřejností i podnikatelskými subjekty a k usnadnění orientace v oblasti cel, daní a dalších kompetencí Celní správy ČR slouží speciální pracoviště „Poradenské a informační centrum Celní správy ČR“, jehož pracovníci zpracovali dva tisíce písemných dotazů a vyřídili tisíce telefonických dotazů. Nejčastěji se žádosti týkaly podmínek dovozu a vývozu zboží, sazebního zařazení zboží, stanovení celních sazeb, problematiky spotřebních daní, DPH a oblasti dovozu drobných zásilek pro osobní potřebu. Na sociální síti bylo zveřejněno 375 příspěvků, které byly 3 200 krát hodnoceny pozitivně a sledovanost dosáhla přibližně 3 400 uživatelů. V téměř dvou tisících případech v médiích celní správa pozitivně zviditelnila svou činnost v oblasti kontrol nelegální zaměstnanosti, stánkového prodeje, zboží zatíženého spotřební daní, kontrol nelegálního zaměstnávání, záchytu drog, evidence tržeb, dodržování zákona o hazardních hrách a Úmluvy CITES. Celní správa prezentovala svou činnost mimo jiné i na významných akcích: Festival exportu v Praze, Dny NATO v Ostravě – Mošnově, Den sil podpory AČR, Cihelna 2018, IDET, Den s PČR, Den otevřených dveří GŘC (50 let vzniku EU), sté výročí vzniku Československa.

16. Závěr

V roce 2018 Ministerstvo financí v součinnosti s Generálním finančním ředitelstvím a Generálním ředitelstvím cel pokračovalo v modernizaci procesů a činností s cílem zlepšit výběr daní a cel. Za důležitý směr je považováno zjednodušení a zefektivnění komunikace mezi poplatníky a správci daní. Dílčích výsledků bylo dosaženo například používáním interaktivních daňových tiskopisů či v případě daně z příjmů ze závislé činnosti došlo k elektronizaci mzdové agendy u plátců daně ve vztahu k ročnímu zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, a to včetně elektronického podpisu.

Ve **finanční správě** pokračují v roce 2019 práce na projektu MOJE daně (MOderní a JEdnoduché daně), kterým je dále naplňován záměr elektronizace a digitalizace správy daní, s napojením na Portál občana. Jeho postupná realizace umožní zvýšení komfortu poplatníků a správců daní. Dalšími úkoly FS bude spuštění aplikace APED pro realizaci elektronických dražeb, přechod na centrální aplikaci s webovým rozhraním pro výkon mezinárodní pomoci, nebo třeba zapojení do projektu Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy. V roce 2019 bude FS nadále pokračovat v kontrolních akcích, nově budou tematicky zaměřené například na ověření správnosti tvrzených údajů v daňových přiznáních k daní z příjmů fyzických osob v návaznosti na data evidovaná v evidenci tržeb, nebo na daňové podvody v segmentu internetového obchodu. Nadále se bude zabývat i kontrolou související se zdaňováním příjmů plynoucích ze sdílených ekonomik.

V **celní správě** v roce 2019 rovněž pokračují aktivity vedoucí k rozvoji klientsky přívětivých služeb, kde se očekává ukončení rozpracovaných projektů, jako například Elektronizace vracení DPH a pořízení elektronických razítek či cPortál. Realizace projektu cPortál znamená vybudování moderního portálu celní správy, který zprostředkuje úplné elektronické podání a elektronickou komunikaci směrem k celní správě fyzickými a právnickými osobami, orgány veřejné moci, případně ověření vůči EU. Dále bude celní správa směřovat k vybudování centrální spisovny GŘC a k systémovému řešení jednoznačné identifikace a autentizace subjektů, a to za využití centrálního registru subjektů, resp. základních registrů státu. CS se zaměří i na otázky BREXITU, a to zejména v případě varianty bez dohody o řádném výstupu, kdy jsou očekávány zásadní dopady pro obchodní veřejnost a bude nutné se připravit na intenzivní spolupráci s veřejností, zejména s těmi, kteří dosud obchodovali pouze v rámci EU a nemají žádné zkušenosti s celním řízením. Dalšími úkoly budou například rozvoj úseku odhalování trestné činnosti v oblasti internetu a darknetu, naplňování cílů vládní Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2018–2023 a rovněž i v oblasti nově připravované Národní protidrogové strategie na období let 2019–2027.

SEZNAM ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
ANET	Docházkový systém
APED	Aplikace elektronických dražeb FS
AVIS ^{ME}	Automatizovaný vnitřní informační systém
AVMRS	Analyticko-monitorovací a rešeršní systémy
CA EET	Certifikát poplatníka pro účely evidence tržeb
CbCR	Country by Country Reporting (Zpráva podle zemí)
CCN a CCN2	Společná sdělovací síť
CCWP	Pracovní skupina pro celní spolupráci
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
CLEN	Projektová skupina celních laboratoří
CLEP	Project Controlling Corruption through Law Enforcement and Prevention
CRS	Common Reporting Standard - Globální standard pro automatickou výměnu informací o finančních účtech
CS	Celní správa České republiky
CTS	Common Transmission System
CÚ	Celní úřad
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DAC1	Automatická výměna informací o daních z příjmů v rámci EU
DDoS	Distributed denial of service
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
ECWP	Pracovní skupina se zaměřením na vývoj celoevropského systému EMCS
EET	Elektronická evidence tržeb
EHS	Evropské hospodářské společenství
eIDAS	Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. 7. 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES
ECR	Elektronické celní řízení
EMCS	Elektronický systém pro dopravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani
EPO	Elektronické podání písemností
ES	Evropské společenství
ESEV	Evidence sepsaných movitých věcí
EU	Evropská unie
EUR	Euro (měna eurozóny)
ETR	Elektronické trestní řízení
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FS	Finanční správa České republiky
FÚ	Finanční úřad
GATCA	Global Account Tax Compliance Act

GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
GFŘ	Generální finanční ředitelství
GPS	Globální poziční systém
GŘC	Generální ředitelství cel
HDP	Hrubý domácí produkt
HSM	Hardware Security Module
ICT	Informační a komunikační technologie
IDEA	Informační systém využívaný pro kontrolu oceňování nemovitostí
IDET	Bezpečnostní veletrh
IOTA	Intra-European Organisation of Tax Administrations - Evropská organizace daňových správ
ISCS	Informační systém celní správy
ISMS	Information Security Management System
ISO/IEC	Certifikát – Bezpečnost ISCS
ISORA	Mezinárodní komparace správy daní a cel
ISPROFIN	Informační systém programového financování
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT	Informační technologie
LMS	
Moodle	Systém pro řízení vzdělávání a objektově modulární prostředí pro výuku
MA	Upozornění na možné porušování celních předpisů zasílané zahraničním státem
MDM	Systém pro správu mobilních zařízení
MF	Ministerstvo financí
MOSS	Mini One Stop Shop - Zvláštní režim jednoho správního místa
NATO	Severoatlantická aliance
NEMExpress	Informační systém pro kontrolu oceňování nemovitostí
NIA	Národní identitní autorita
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OESZ	Odvod z elektřiny ze slunečního záření
OFS	Orgány finanční správy
OLAF	Evropský úřad pro boj proti podvodům
OSIRIS	Informační systém pro podporu řízení lidských zdrojů
PAPR	Informační systém zajišťující evidenci dražeb pořádaných FS
PČR	Policie České republiky
PKP	Podpisový kód poplatníka
POP	Postup k odstranění pochybností
SASP	Jednotná povolení pro používání zjednodušených postupů
SEED	Systém pro výměnu dat o daňových subjektech
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
SHA-2	Secure Hashing Algorithm
SPD	Spotřební daně
SRSS	Program EU na podporu strukturálních reforem
TIEA	Dohody o výměně informací v daňových záležitostech
TLS1.2	Transport Layer Security
TNA	Transaction Network Analysis
USA	Spojené státy americké
UUM/DS	Jednotná správa uživatele/Elektronické podpisy
VAT	Value Added Tax (DPH)
VEMA	Informační systém pro podporu řízení lidských zdrojů

VIES	VAT Information Exchange System
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZoET	Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů
ZFS	Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
ZMSSD	Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZKB	Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů
ZSS	Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů